

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace

„Oznámení koncepce dle Přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb.“

ČERVENEC 2021

© EKOTOXA s.r.o.

Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole

tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

RADDIT consulting s.r.o.

Fojtská 574, 739 24 Krmelín

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace
– Oznámení koncepce

*Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace
– Oznámení koncepce*

Zpracovatel oznámení:

EKOTOXA s.r.o.
Fišova 7, 602 00 Brno

Odborný garant:

Mgr. Zdeněk Frélich
autorizovaná osoba dle zákona č.100/2001 Sb., o posuzování
vlivů na životní prostředí
autorizovaná osoba dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny

Ve spolupráci s RADDIT consulting s.r.o.

Složení týmu (abecedně)

Martina Blahová
Mgr. Zdeněk Frélich
Mgr. Zuzana Karkoszková
RNDr. Radim Misiaček
Ing. Štěpán Vizina
Mgr. Renata Vojtkovská

Předkladatel koncepce:

Statutární město Pardubice
Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice
IČ 00274046
Zastoupené: Ing. Miroslav Čada
Vedoucí odboru rozvoje a strategie
Email: Miroslav.Cada@mmp.cz
Telefon: +420 466 859479

Kontaktní osoba:

Mgr. et Mgr. Michaela Kudynová
koordinátor ITI Hradecko-pardubické aglomerace
Odbor rozvoje a strategie
Telefon: +420 466 859 556
Email: Michaela.Kudynova@mmp.cz

Kontaktní osoba ve věci zjišťovacího řízení:

Mgr. Zdeněk Frélich, +420 558 900 025, + 420 777 024 136, zdenek.frelich@ekotoxa.cz, autorizovaná
osoba dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
autorizovaná osoba dle § 19, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších
předpisů.

OBSAH

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI	6
B. ÚDAJE O KONCEPCI	7
B.1 NÁZEV	7
B.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)	7
B.3 CHÁRAKTER.....	7
B.4 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ.....	7
B.5 ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ.....	8
B.6 HLAVNÍ CÍLE.....	10
B.7 MÍRA, V JAKÉ KONCEPCI STANOVÍ RÁMEC PRO ZÁMĚRY A JINÉ ČINNOSTI, VZHLEDEM K JEJICH UMÍSTĚNÍ, POVAZE, VELIKOSTI, PROVOZNÍM PODMÍNKÁM, POŽADAVKŮM NA PŘÍRODNÍ ZDROJE APOD.	18
B.8 PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ.....	19
B.9 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY	19
B.10 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ	24
B.11 NÁVRHOVÉ OBDOBÍ	24
B.12 ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ	24
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	25
C.1 VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ	25
C.2 VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY	27
C.3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	27
C.3.1 Základní geografické charakteristiky.....	27
C.3.2 Podnebí.....	27
C.3.3 Ochrana přírody a krajiny	28
C.3.4 Horninové prostředí a těžba nerostů	31
C.3.5 Hydrogeologie, vodstvo a vodní hospodářství.....	34
C.3.6 O vzduší.....	38
C.3.7 Využití území.....	41
C.3.8 Hluk.....	43
C.3.9 Odpady.....	44
C.3.10 Kulturní hodnoty	45
C.4 STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	46
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ	48
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE.....	51
E.1 VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY.....	51
E.2 MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE	51
E.3 DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	51
E.4 STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1, ZÁKONA Č. 114/1992 SB., O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY	51
SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	54
PŘÍLOHY: STANOVISKA PODLE § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ	55

Seznam obrázků

OBRÁZEK 1: STRUKTURA STRATEGICKÉ ČÁSTI HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE	11
OBRÁZEK 2: SCHÉMA SPECIFICKÉHO CÍLE 1.1 DOPRAVA.....	12
OBRÁZEK 3: SCHÉMA SPECIFICKÉHO CÍLE 1.2 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ	13
OBRÁZEK 4: SCHÉMA SPECIFICKÉHO CÍLE 1.3 SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVÍ	14
OBRÁZEK 5: SCHÉMA SPECIFICKÉHO CÍLE 2.1 PODNIKÁNÍ, VAVAI A DIGITALIZACE	15
OBRÁZEK 6: SCHÉMA SPECIFICKÉHO CÍLE 2.2 VZDĚLÁVÁNÍ	16
OBRÁZEK 7: SCHÉMA SPECIFICKÉHO CÍLE 2.3 CESTOVNÍ RUCH, PAMÁTKY A KULTURA	17
OBRÁZEK 8: VYMEZENÍ ÚZEMÍ HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE	26
OBRÁZEK 9: EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI NA ÚZEMÍ HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE (AOPK ČR, 2021)	31
OBRÁZEK 10: KONTAMINOVANÁ MÍSTA, STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE A OBJEKTY S NEBEZPEČNÝMI LÁTKAMI NA ÚZEMÍ HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE V ROCE 2020 (MMP, 2020)	33
OBRÁZEK 11: ZÁPLAVOVÁ ÚZEMÍ A PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA V HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACI (STAV K 22. 7. 2019) (MMP, 2021)	37
OBRÁZEK 12: VÝVOJ EMISÍ ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI [INDEX, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020)	39
OBRÁZEK 13: VÝVOJ EMISÍ ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK V PARDUBICKÉM KRAJI [INDEX, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020b)	39
OBRÁZEK 14: OBLASTI KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE S PŘEKROČENÝMI IMISNÍMI LIMITY PRO OCHRANU LIDSKÉHO ZDRAVÍ, 2019 (CENIA, 2020).....	40
OBRÁZEK 15: OBLASTI PARDUBICKÉHO KRAJE S PŘEKROČENÝMI IMISNÍMI LIMITY PRO OCHRANU LIDSKÉHO ZDRAVÍ, 2019 (CENIA, 2020b).....	41
OBRÁZEK 16: EVIDOVANÝ OBJEM SMRKOVÉHO KŮROVCOVÉHO DŘÍVÍ V ČESKU V ROCE 2018 (VÚHLM, 2019)	43

Seznam tabulek

TABULKA 1: VZTAH PŘEDKLÁDANÉ KONCEPCE VŮČI JINÝM KONCEPCÍM PŘIJATÝM NA MEZINÁRODNÍ, VNITROSTÁTNÍ A REGIONÁLNÍ ÚROVNI	19
TABULKA 2: VZTAH STRATEGIE ÚZEMÍ HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE K DALŠÍM KONCEPČNÍM DOKUMENTŮM 20	
TABULKA 3: STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE S NEJVĚTŠÍ RIZIKOVOSTÍ NA ÚZEMÍ HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE S NUTNOSTÍ BEZODKLADNÉHO NÁPRAVNÉHO OPATŘENÍ – KATEGORIE A3 (SEKM3, 2021)	33

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

1. Název organizace:

Statutární město Pardubice

2. IČ, bylo-li přiděleno

00274046

3. Sídlo (bydliště)

Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice

4. Jméno, příjmení, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele

Zastoupené:

Ing. Miroslav Čada

Vedoucí odboru rozvoje a strategie

Email: Miroslav.Cada@mmp.cz

Telefon: +420 466 859479

Kontaktní osoba:

Mgr. et Mgr. Michaela Kudynová

koordinátor ITI Hradecko-pardubické aglomerace

Odbor rozvoje a strategie

Email: Michaela.Kudynova@mmp.cz

Telefon: +420466 859 556

B. ÚDAJE O KONCEPCI

B.1 NÁZEV

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace

B.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace (dále také jako koncepce či Strategie) je strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací tzv. integrovaných řešení složených z jednoho unikátního či ze vzájemně provázaných strategických projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací (národních či evropských) anebo z vlastních zdrojů žadatele. Prostřednictvím koncepce bude možné mj. využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027.

Koncepce bude mít tuto strukturu:

- Analytická část
- SWOT analýza
- Strategická část
 - Vize
 - Strategické a specifické cíle, opatření a podopatření
 - Popis integrovaných rysů Strategie
 - Indikativní seznam strategických projektů
- Implementační část – popis řízení koncepce a evaluace

Klíčovou částí je z hlediska této žádosti struktura cílů a opatření, které budou následně naplňovány (realizovány) na projektové úrovni. Projekty budou navrženy samostatně v rámci tzv. programových rámců, které nejsou součástí koncepce.

B.3 CHARAKTER

Koncepci lze charakterizovat jako strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací tzv. integrovaných řešení složených z jednoho unikátního či ze vzájemně provázaných strategických projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací (národních či evropských) anebo z vlastních zdrojů žadatele.

B.4 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ

Prostřednictvím nástroje ITI Hradecko-pardubické aglomerace bude možné využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027. Bez zpracování koncepce by tedy města Pardubice a Hradec Králové, resp. další města a obce

v aglomeraci, neměly možnost využít financování, založeného na principech územní dimenze a integrovaných nástrojů.

ITI Hradecko-pardubické aglomerace je vytvářena na období 2021 – 2027 a vychází ze souvisejících dokumentů na úrovni EU a ČR, zejména cílů EU, Dohody o partnerství, vybraných operačních programů (IROP...) a Strategii regionálního rozvoje ČR na léta 2021-2027.

B.5 ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ

Základní etapy řešení strategie jsou následující:

- Analytická část
- Strategická část
- Implementační část – popis řízení koncepce a evaluace
- Programové rámce

Níže jsou popsány klíčové etapy tvorby Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace, které by měly vést k vytvoření finálního výstupu.

Analytická část

V rámci Analytické části jsou/budou řešeny tyto základní kroky:

- **Socioekonomická analýza** – aktuální popis stavu rozvoje území z pohledu jednotlivých oblastí hospodářského a sociálního života, zachycení hlavních trendů jeho vývoje, postihnutí vzájemných vazeb, hlavní problémy a potřeby.
- **Analýza problémů a potřeb**
- **Analýza stakeholderů**

Na Analytickou část navazuje samostatná **SWOT analýza**, která shrnuje klíčové poznatky z Analytické části.

Strategická část

- **Stanovení vize, strategických cílů, specifických cílů, opatření a podopatření**, která navazují na výstupy analytické části, tj. hlavní zjištění, SWOT analýzu, identifikované problémy a potřeby. Popisem jsou uváděny vzájemné vazby mezi jednotlivými cíli a opatřeními.
- **Popis integrovaných rysů Strategie**
- **Indikativní seznam strategických projektů**
- **Vazba na horizontální témata**– tj. vazba na princip Rovných příležitostí a na princip Udržitelného rozvoje.
- **Vazba na strategické dokumenty**– vazba na hlavní dokumenty na národní a evropské úrovni, na které Strategie reaguje, ale i na úrovni místní/lokální či regionální, které mají vazbu na cíle Strategie.
- **Analýza rizik**

Implementační část

- **Popis řízení včetně řídicí a implementační struktury** – popis způsobu řízení realizace Strategie vč. organizačního schématu, stručný popis základních činností, úkolů a kompetencí jednotlivých subjektů.
- **Popis monitoringu a evaluace strategie** – popis činností zaměřených na sledování a vyhodnocování plnění Strategie.

Programové rámce

Pro každý vybraný operační program EU fondů, prostřednictvím kterého budou podporovány strategické projekty v rámci Strategie, bude zpracován samostatný programový rámec, který musí být v souladu s příslušným programem pro období 2021–2027. Programové rámce budou předkládány zvlášť, nikoliv jako součást koncepce. Konkrétní projekty podpořené z prostředků ITI budou uvedeny v programových rámcích. Programové rámce budou zpracovávány po schválení koncepce.

Každý programový rámec bude obsahovat (v souladu s aktuálně platnou verzí metodiky) následující:

- **Textovou část programového rámce** - Tato část bude obsahovat vybraná opatření (uvedená ve Strategii), která lze financovat z operačního programu, pro který je daný programový rámec vytvořen. U každého tohoto opatření bude uveden minimálně název a vazba na specifický cíl operačního programu. Dále budou obsahem této části požadavky řídicího orgánu konkrétního operačního programu a seznam strategických projektů (v souladu s požadavky ŘO OP a aktuálně platnou verzí metodiky).
- **Finanční plán a plán indikátorů** – Tato část bude obsahovat strukturovaná data v souladu s aktuálně platnou verzí metodiky.

Na Strategii bude samostatně navazovat Seznam strategických projektů, v rámci kterého budou uvedeny projekty, které budou Strategii naplňovat. Seznam nebude přímou součástí Strategie.

Základní kostra integrované strategie vychází z Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027 (MPINRAP), které připravuje MMR. Je potřeba upozornit, že tento metodický pokyn se vyvíjí a může doznat změn, které by mohly vést i k dílčím úpravám struktury integrované strategie. Nelze předpokládat úpravy vedoucí k zásadnějším změnám věcného obsahu ovlivňující znění cílů a opatření, možné jsou úpravy požadované struktury koncepce.

B.6 HLAVNÍ CÍLE

V současné době je dokončena Analytická část a SWOT analýza. Dále je zpracována pracovní verze Návrhové (strategické) části, ve které je uvedena struktura vize, cílů a opatření. Strategie navazuje na původní Strategii ITI Hradecko-pardubické aglomerace pro programové období 2014–2020 a současně bude reflektovat možnosti financování integrovaných nástrojů z operačních programů. Struktura vize, cílů a opatření je následující:

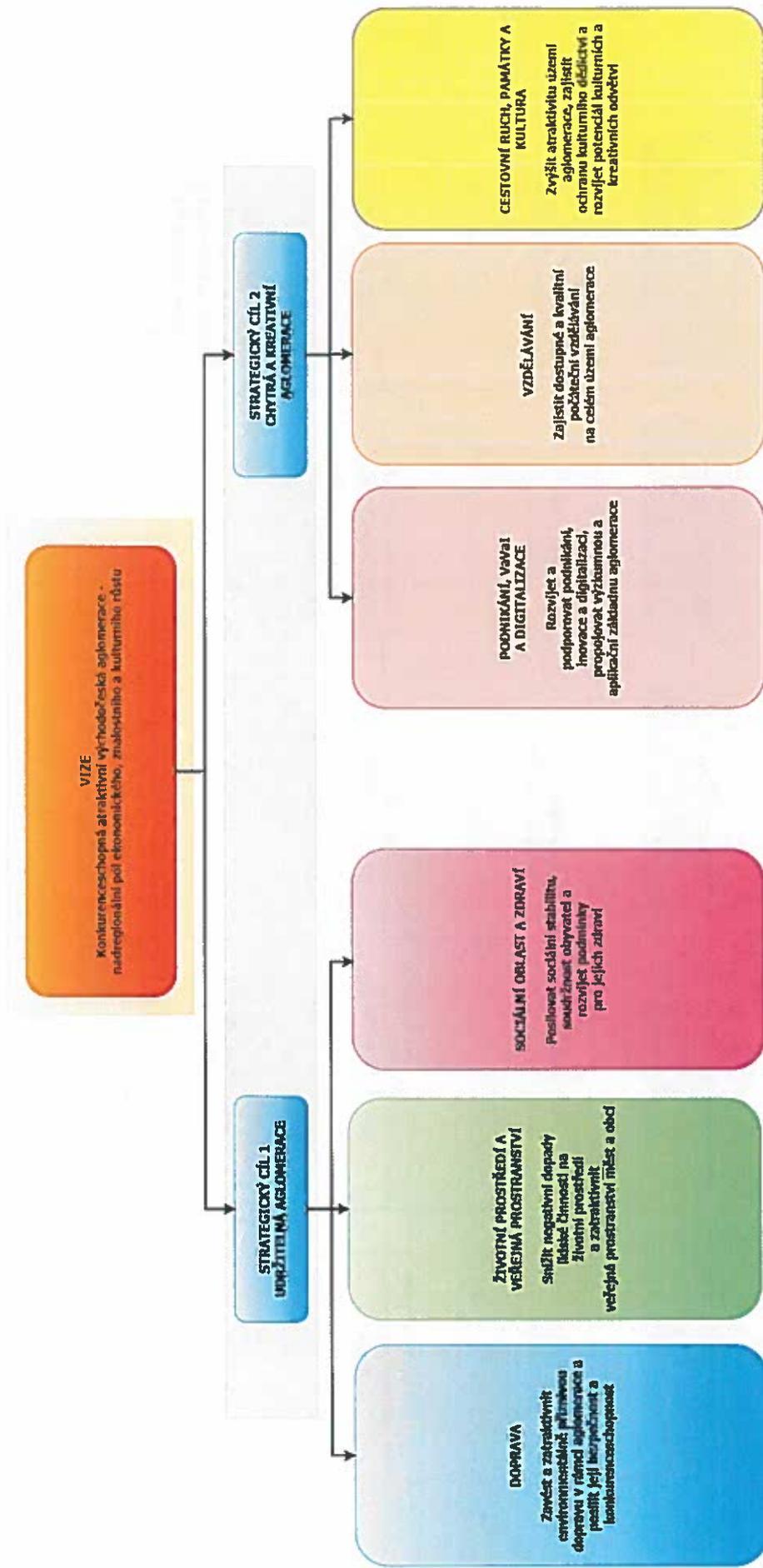
Konkurenceschopná a atraktivní východočeská aglomerace – nadregionální pól ekonomického, znalostního a kulturního růstu

Vize bude naplňována dvěma strategickými cíli, které jsou dále rozděleny na šest specifických cílů:

- Strategický cíl 1: Udržitelná aglomerace
 - 1.1 Doprava
 - 1.2 Životní prostředí a veřejná prostranství
 - 1.3 Sociální oblast a zdraví
- Strategický cíl 2: Chytrá a kreativní aglomerace
 - 2.1 Podnikání, VaVal a digitalizace
 - 2.2 Vzdělávání
 - 2.3 Cestovní ruch, památky a kultura

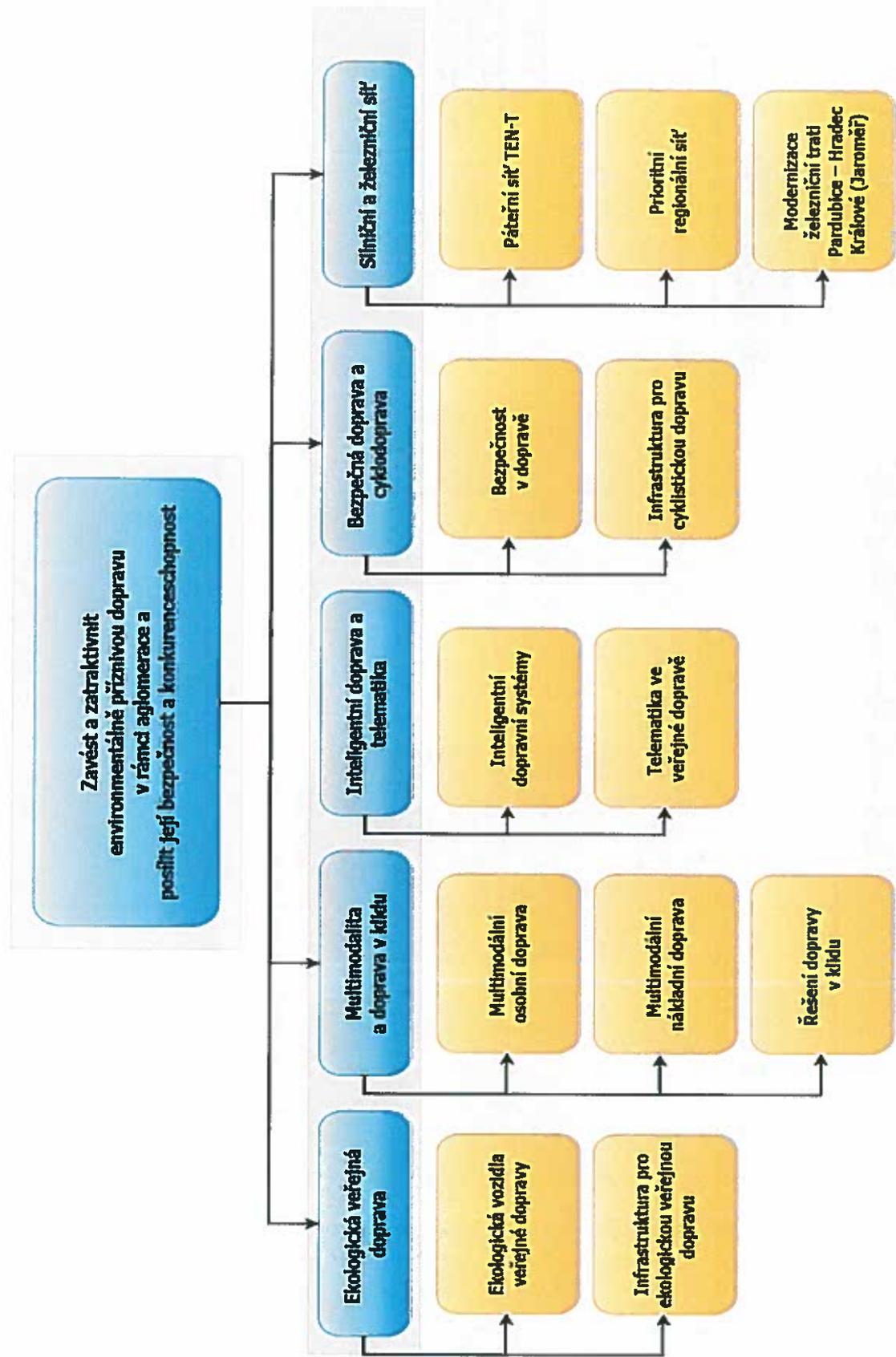
Toto je patrné ze schématu dále.

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace
– Označení koncepce

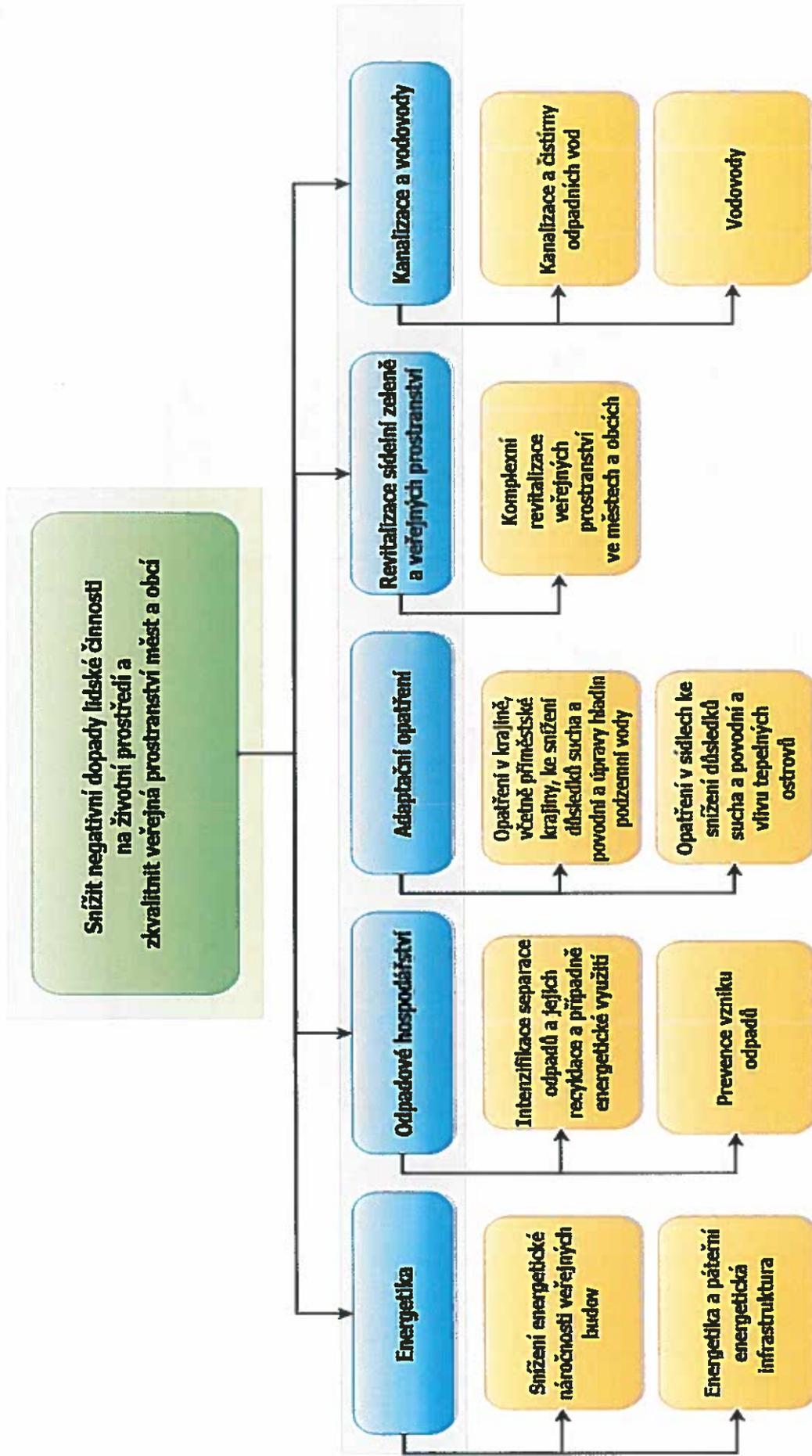

Obrázek 1: Struktura strategické části Hradecko-pardubické aglomerace

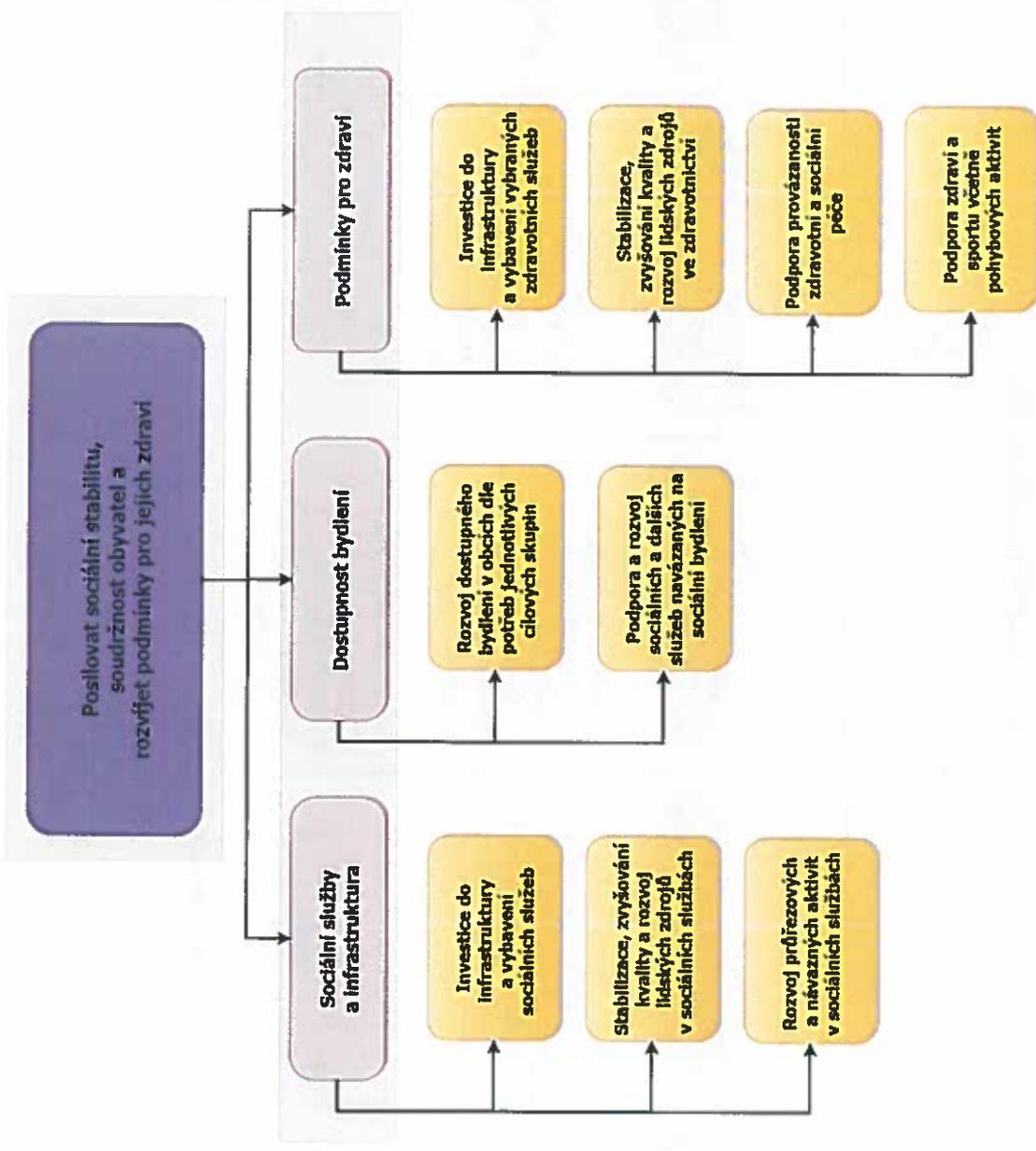
Jednotlivé cíle jsou dále rozpracovány do dílčích opatření. Jejich přehled uvádíme zde:

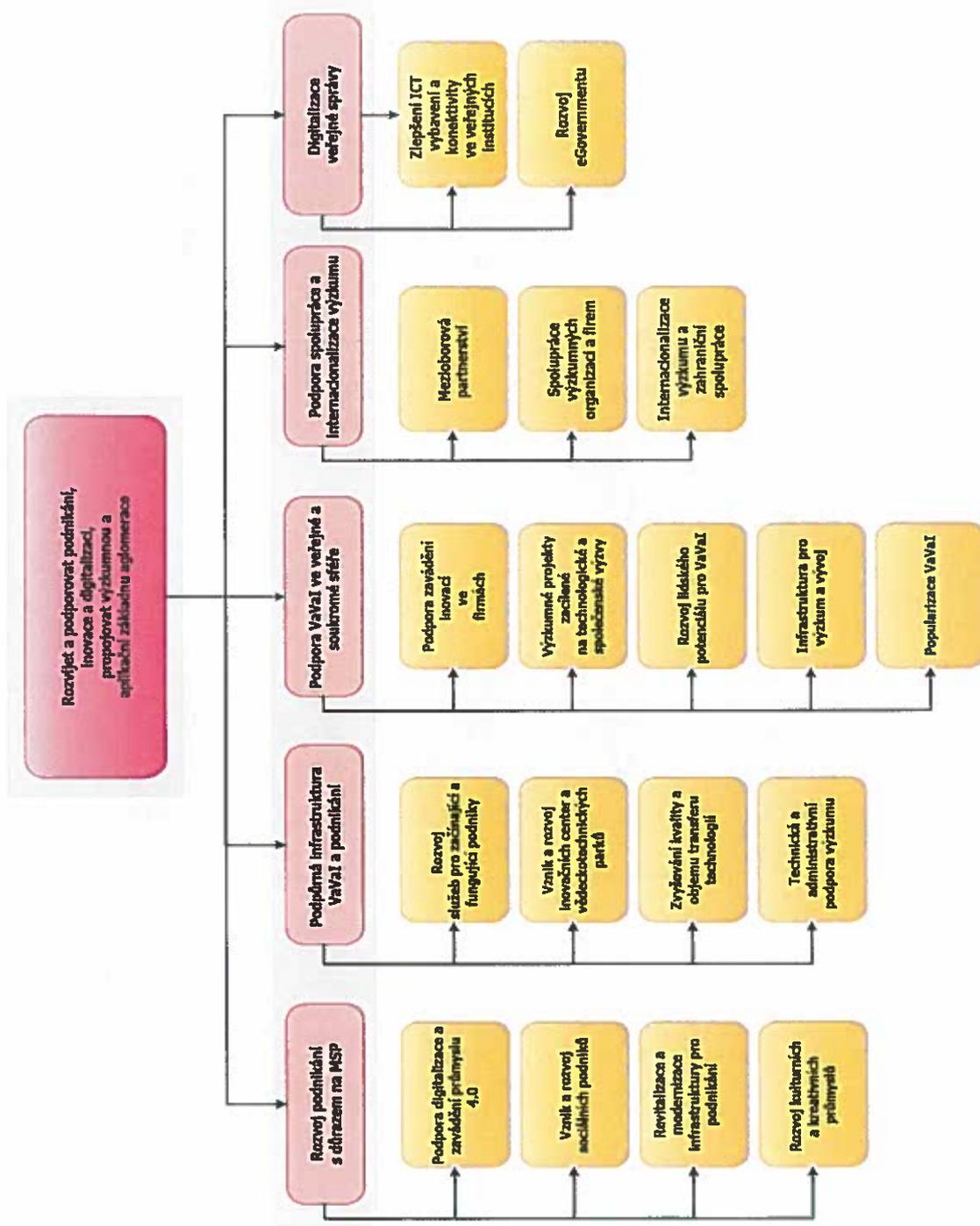
Obrázek 2: Schéma Specifického cíle 1.1 Doprava

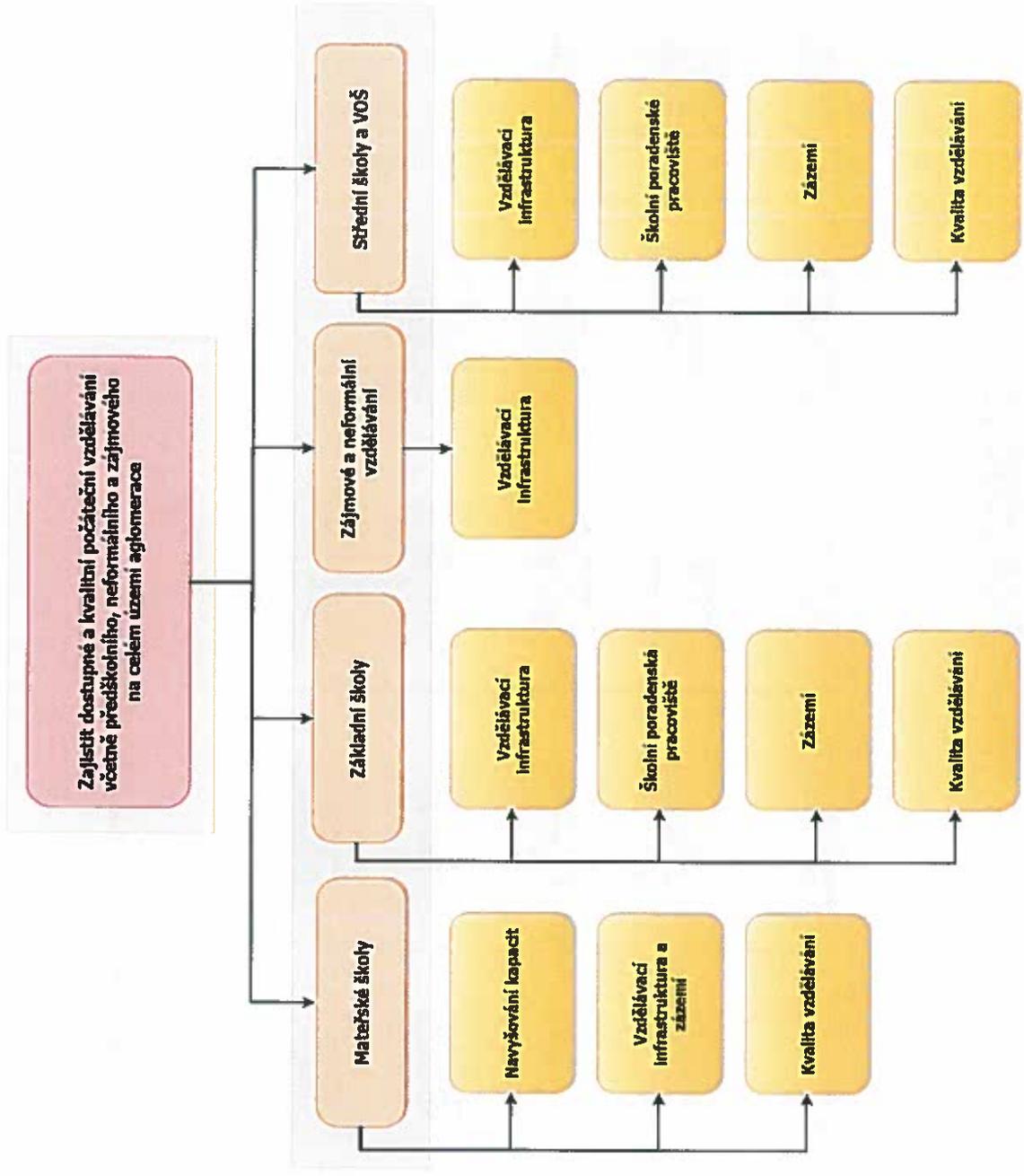
Obrázek 3: Schéma Specifického cíle 1.2 Životní prostředí a veřejná prostranství

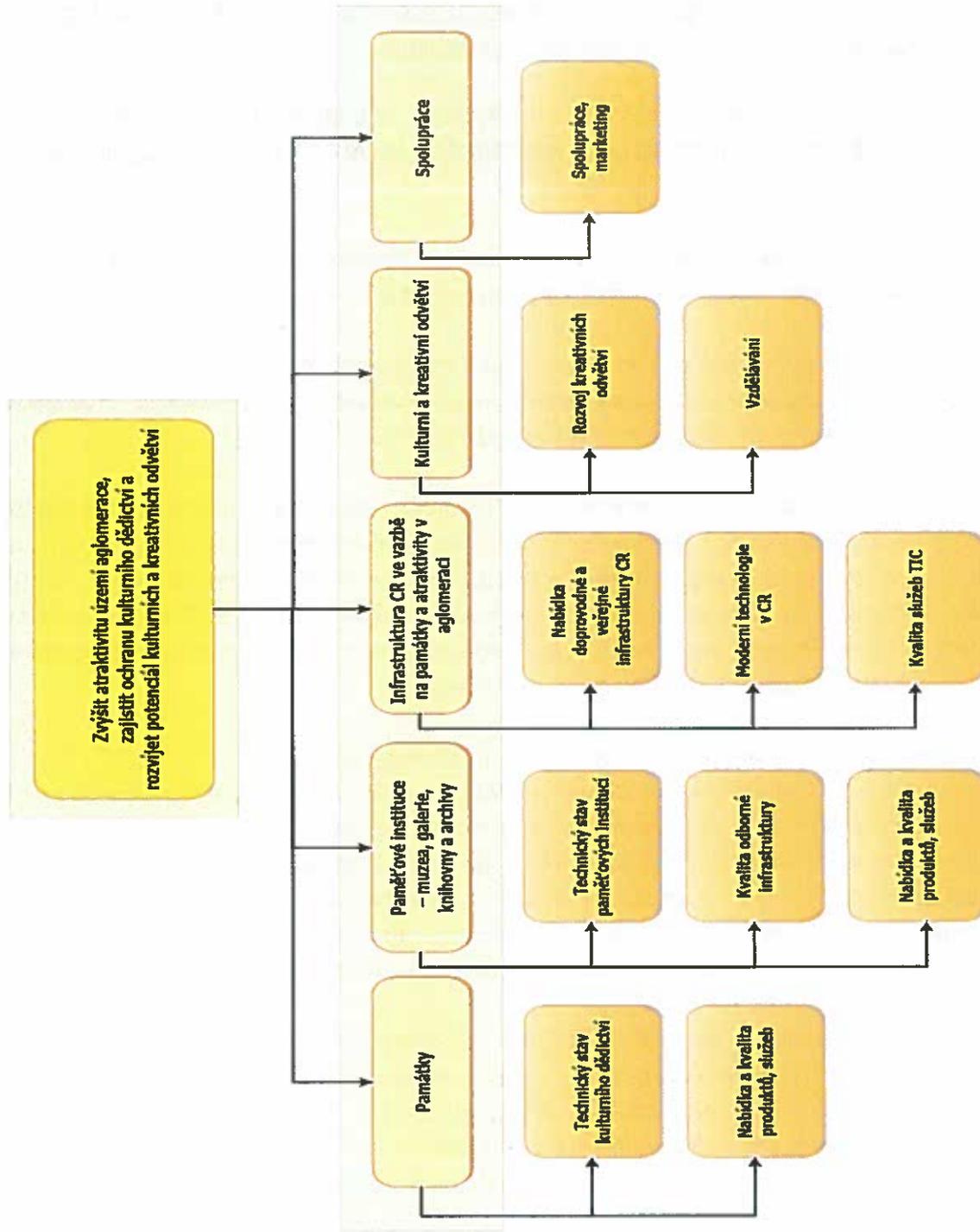
Obrázek 4: Schéma Specifického cíle 1.3 Sociální oblast a zdraví

Obrázek 5: Schéma specifického cíle 2.1 Podnikání, VaVal a digitalizace

Obrázek 6: Schéma Specifického cíle 2.2 Vzdělávání

Obrázek 7: Schéma Specifického cíle 2.3 Cestovní ruch, památky a kultura

Jedná se tedy o aktuálně platné strategické cíle rozvoje, které mohou být revidovány a aktualizovány.

Je nutné doplnit, že ačkoliv je zaměření cílů koncepce široké, v rámci územních nástrojů bude financovatelná pouze dílčí část cílů tak, jak to umožňují operační programy, které jsou v současné době v přípravě. Pouze cíle a opatření, která budou financovatelná v rámci územní dimenze pro Hradecko-pardubickou aglomeraci, budou zahrnuta do tzv. programových rámců, které budou sloužit k čerpání finančních prostředků alokovaných u příslušných operačních programů.

B.7 MÍRA, V JAKÉ KONCEPCE STANOVÍ RÁMEC PRO ZÁMĚRY A JINÉ ČINNOSTI, VZHLEDEM K JEJICH UMÍSTĚNÍ, POVAZE, VELIKOSTI, PROVOZNÍM PODMÍNKÁM, POŽADAVKŮM NA PŘÍRODNÍ ZDROJE APOD.

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace bude základním strategickým dokumentem pro využití integrovaných nástrojů na území aglomerace v programovém období 2021–2027.

Oznámení koncepce vychází z Návrhové části koncepce, která je již z velké části zpracována. Míra, v jaké koncepce stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod., je komentována zde:

- umístění záměrů – část z předpokládaných opatření bude administrativního, organizačního či marketingového charakteru bez významnějšího územního průmětu. Některá opatření mohou mít konkrétnější územní průmět (např. opatření v oblasti mobility, infrastruktury, cestovního ruchu, životního prostředí apod.). Umístění některých těchto záměrů bude vycházet ze ZÚR Pardubického a Královéhradeckého kraje a územně plánovacích dokumentací dotčených obcí. Opatření, které budou nebo mohou mít územní průmět, jsou zejména tato:
 - Opatření 1.1.1 Ekologická veřejná doprava – např. trolejbusové tratě
 - Opatření 1.1.2 Multimodalita a doprava v klidu – např. parkoviště, P+R, dopravní uzel Pardubice, využití rozvojového potenciálu letiště Hradec Králové aj.
 - Opatření 1.1.4 Bezpečná doprava a cyklodoprava – např. cyklostezky
 - Opatření 1.1.5 Silniční a železniční síť (např. výstavba dálnice D35 Hořice – Plotičtětě, kompletní zdvoukolejnění železniční trati Pardubice – Hradec Králové (Jaroměř), výstavba, modernizace silnic I. a II. třídy, výstavba obchvatů a přeložek na silnicích I. třídy, rekonstrukce mostů na silnicích I., II. a III. třídy a další)
 - Opatření 1.2.1 Energetika – např. dálkové rozvody tepla a plynu
 - Opatření 1.2.2 Odpadové hospodářství – např. kompostárny, sběrné dvory aj.
 - Opatření 1.2.3 Adaptační opatření – adaptační opatření na budovách nebo veřejných prostranstvích, realizace protipovodňových opatření aj.
 - Opatření 1.2.4 Revitalizace sídelní zeleně a veřejných prostranství
 - Opatření 1.2.5 Kanalizace a vodovody
 - Opatření 2.3.1 Památky – např. stavební úpravy památek, revitalizace parků aj.

V koncepci, která je již z velké části zpracována, je uváděn výčet těchto typových aktivit nebo uváděny konkrétní záměry. Není zde však uváděna jejich konkrétní lokalizace, pouze názvy, ze kterých může být lokalizace patrná.

Z původního návrhu koncepce, která je již z velké části zpracována, byla odstraněna typová aktivita Plavební stupeň Přelouč II (opatření 1.1.2 Multimodalita a doprava v klidu) a v předkládané verzi k Oznámení tento návrh již nefiguruje.

- povaha a velikost záměrů – konkrétní povaha a velikost záměrů v koncepci specifikována nebude a bude řešena v dalších fázích přípravy na úrovni projektů. Opatření obsažená v koncepci vzhledem ke svému charakteru stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu č. 100/2001Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- provozní podmínky a požadavky na přírodní zdroje – tyto informace nejsou s ohledem na podrobnost koncepce uvedeny a budou předmětem řešení v navazujících fázích přípravy konkrétních záměrů dle stavebního zákona, případně v rámci procesu EIA či naturového hodnocení vlivů záměrů.

B.8 PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro programové období 2021–2027 bude navržena v jedné variantě.

B.9 VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

Cíle navrhované v rámci této Strategie by měly být v souladu s cíli vybraných strategických a programových dokumentů, především těch, které byly či jsou připravovány pro období 2021+.

Níže je tabulkovou formou provedeno vyhodnocení vztahu Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace k jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni, které se vztahují k zájmovému území, předmětu řešení posuzované koncepce a způsobu zpracování cílů ochrany životního prostředí. Hodnocení je provedeno pomocí stupnice uvedené v následující tabulce, která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019). Vzhledem ke svému zaměření má zpracovávaná koncepce vztah k řadě dokumentů na národní, krajské a místní úrovni.

Tabulka 1: Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
0	bez vztahu	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci předkládané koncepce.

V následující tabulce je provedeno vyhodnocení intenzity vztahu této Strategie k těm koncepcím, ke kterým byl identifikován nějaký vztah nebo u kterých nebylo možno tento vztah a priori vyloučit. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný (intenzita vztahu 0), nejsou v následující tabulce uváděny.

Tabulka 2: Vztah Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace k dalším koncepčním dokumentům

Mezinárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie EU po roce 2020	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle Strategie EU se budou pravděpodobně promítat do Strategického cíle 1 Udržitelná aglomerace i 2 Chytrá a kreativní aglomerace.
Národní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie regionální rozvoje ČR 2021+	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. SRR 2021+ je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a integrovaná strategie z ní vychází a rozvíjí její témata (zejm. ve specifickém cíli 1.1 Doprava a 1.2 Životní prostředí a veřejná prostranství v oblasti podpory ekologických druhů dopravy, snížení emisí znečišťujících látek z dopravy, podpory udržitelného rozvoje, adaptačních opatření apod.).
Strategický rámec Česká republika 2030	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce. Integrovaná strategie z ČR 2030 vychází a rozvíjí její témata (zejm. v rámci specifického cíle 1.1 Doprava a 1.2 Životní prostředí a veřejná prostranství v oblasti adaptací na klimatické změny, zvyšování kvality vod, snižování emisí znečišťujících látek z dopravy, snižování energetické náročnosti, prevence vzniku odpadu, zavádění principů oběhového hospodářství apod.).
Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Pravděpodobně se budou promítat do předkládané koncepce prostřednictvím specifického cíle 1.2 (Životní prostředí a veřejná prostranství) a částečně také specifického cíle 1.1 (Doprava) zejména v oblasti adaptací na klimatické změny, snižování spotřeby energie, podpory nemotorové dopravy a vozidel na alternativní paliva a další.
Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci bude pravděpodobně promítat především prostřednictvím specifického cíle 1.2 (Životní prostředí a veřejná prostranství) zaměřeného na zlepšování kvality životního prostředí (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině apod.).
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím specifického cíle 1.2 (Životní prostředí a veřejná prostranství) s důrazem na zlepšení

		kvality životního prostředí a adaptace sídel na změnu klimatu (např. péče o zeleň, zadržení vody v krajině, mitigace).
Politika územního rozvoje ČR 2008, ve znění Aktualizace č. 1, 2, 3 a 5 (2020)	2	Obsahuje požadavky řešitelné v předkládané koncepci. PÚR se v koncepci bude pravděpodobně promítat zejména prostřednictvím cílů, týkajících se alternativních forem dopravy, adaptace sídel na změnu klimatu, OZE, infrastruktury cestovního ruchu a dalších.
Politika ochrany klimatu ČR (2017)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Politika se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů zaměřených na energetické úspory, snižování emisí skleníkových plynů z dopravy (např. podpora alternativních forem dopravy), využití OZE a další.
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 2015	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategie se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím specifického cíle 1.2 (Životní prostředí a veřejná prostranství) s důrazem na zvýšení kvality životního prostředí, adaptace na změnu klimatu (voda, mitigace), OZE.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, 2017	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Národní akční plán se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím specifického cíle 1.2 (Životní prostředí a veřejná prostranství) v oblasti mitigací, zlepšování mikroklimatu ve městech a posílení přirozených funkcí krajiny (zadržování vody, péče o zeleň) a OZE.
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky, 2017	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Koncepce ochrany před následky sucha se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím intervencí v podobě zadržování vody v krajině apod.
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Strategický rámec se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů v oblasti zlepšováním kvality ovzduší, bezpečnosti, zajištění sociální péče apod.
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Program se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů s důrazem na sociální oblast (podpora seniorů, lepší životní podmínky a bezpečnost apod.) a zlepšení kvality životního prostředí (např. podpora udržitelných forem dopravy).
Aktualizace Národního program snižování emisí České republiky, 2019	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Programu se v koncepci budou pravděpodobně promítat do cílů zaměřených na dopravu (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu) a OZE.
Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Strategie se v koncepci budou pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu), OZE a smart technologií.
Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Dopravní politika se v koncepci bude pravděpodobně promítat prostřednictvím cílů zaměřených na dopravu (zejm. bezpečnost, podpora alternativních forem dopravy, multimodalita, omezení tranzitu, zajištění průchodnosti dopravní infrastruktury dálniční a silniční sítě pro volně žijící živočichy a pro obyvatelstvo).
Národní plány povodí – Povodí Labe, 2015	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Priority Národního plánu povodí se v koncepci budou pravděpodobně promítat

		prostřednictvím intervencí v podobě obnovy přirozeného vodního režimu a zlepšování přirozené retenční schopnosti krajiny.
Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Mohou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod.
Program předcházení vzniku odpadů ČR (2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Mohou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod.
Národní akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP) (1998)	1	Neobsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění budoucích návrhů opatření a aktivit, celkově pak prostřednictvím cíle zachování kvality životního prostředí.
Krajské dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, zejména v oblasti ekonomiky, zaměstnanosti, mobility, kvalitního životního prostředí, cestovního ruchu apod.
Strategie rozvoje Pardubického kraje 2021–2027	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, zejména v oblasti ekonomiky, zaměstnanosti, mobility, kvalitního životního prostředí, cestovního ruchu apod.
Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje ve znění po vydání Aktualizací č. 1, 2, 3 a 4 (2021)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která ze ZÚR vychází a respektuje je (všechny cíle).
Zásady územního rozvoje Pardubického kraje ve znění po vydání Aktualizací č. 1, 2 a 3 (2020)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která ze ZÚR vychází a respektuje je (všechny cíle).
Územně analytické podklady Královéhradeckého kraje (Aktualizace, 2017)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která z ÚAP vychází a respektuje je (všechny cíle).
Územně analytické podklady Pardubického kraje (Aktualizace, 2017)	3	Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se budou přímo promítat do posuzované koncepce, která z ÚAP vychází a respektuje je (všechny cíle).
Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Severovýchod - CZ05 (Aktualizace 2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory nízkoemisních forem dopravy ad.
Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje (2004)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, např. podporu různorodosti lesních porostů, udržitelného hospodaření v lesích, opatření v zemědělství, zakládání ÚSES ad.
Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje (Aktualizace 2012)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, např. podporu různorodosti lesních porostů, udržitelného hospodaření v lesích, opatření v zemědělství, zakládání ÚSES ad.
Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje (2014-2020)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory cestovního ruchu v souladu s principy udržitelnosti.
Strategie cestovního ruchu	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do

Pardubického kraje 2016–2020		předkládané koncepce především prostřednictvím podpory cestovního ruchu v souladu s principy udržitelnosti.
Územní energetická koncepce Královéhradeckého kraje (Aktualizace 2009)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje.
Územní energetická koncepce Pardubického kraje (Aktualizace 2018)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se promítat do předkládané koncepce především prostřednictvím podpory bezpečnosti, snížení energetické náročnosti a podpory udržitelného rozvoje.
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje (2004)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím zvyšování počtu obyvatel připojených na vodovody a kanalizaci apod.
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje (Aktualizace 2014)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Budou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím zvyšování počtu obyvatel připojených na vodovody a kanalizaci apod.
Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Královéhradeckém kraji (2016)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci, např. podpora informovanosti veřejnosti v oblasti životního prostředí apod.
Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje pro období 2016 až 2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Mohou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod.
Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje pro období 2016 až 2025	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Mohou se do předkládané koncepce promítat především prostřednictvím podpory zavádění oběhového hospodářství, snižováním produkce KO apod.

Vazby na koncepční materiály, ke kterým byl identifikován velmi silný (3) nebo silný (2) vztah Strategie, budou podrobněji popsány v dokumentu Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v případě, že o nutnosti jeho zpracování rozhodne příslušný úřad v další fázi procedury SEA.

Možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Vlivy realizace výše uvedených koncepcí budou vzájemně interferovat. Největší vazba je mezi dokumenty na krajské úrovni – tj. zejména se ZÚR a ÚAP. Lze předpokládat, že tyto a další koncepce s větší vazbou se budou vzájemně doplňovat, tj. budou provázány. Jejich působení tak bude synergické – např. v oblasti dopravní infrastruktury a kvality životního prostředí bude koncepce vycházet z platných strategií rozvoje kraje (tj. jak Pardubického, tak Královéhradeckého) a zpětně může, pokud se tato potřeba objeví, u těchto koncepcí podněcovat změny při její budoucí aktualizaci.

V části D jsou předběžně popsány orientační předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Z tohoto předběžného hodnocení vyplývá, že předpokládané zaměření koncepce bude přispívat v řadě ohledů ke zlepšování stavu životního prostředí a řešení problémů v oblasti ŽP.

Předběžně jsou předpokládány některé mírné negativní vlivy, které mohou plynout např. ze záborů půdního fondu způsobených vlivem dopravních staveb nebo střetů dopravních záměrů s přírodně hodnotnými lokalitami. Z předběžného hodnocení nevyplývají žádné potenciálně významné vlivy. S ohledem na tyto mírné vlivy není předpokládána kumulace negativních vlivů.

Naopak lze předpokládat, že realizace této koncepce bude přispívat ke kumulaci pozitivních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, např. se záměry v oblasti udržitelných forem dopravy.

B.10 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ

Koncepce je připravována od roku 2019. Finální termín dokončení a schválení koncepce závisí také na dalším vývoji procesu SEA. Předpokládané definitivní schválení dokumentu je v první polovině roku 2022.

B.11 NÁVRHOVÉ OBDOBÍ

Plán je zpracován na období 2021–2027 a s předpokládaným přesahem do dalších let ve vazbě na operační programy.

B.12 ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ

Integrovaná strategie je závazným dokumentem pro statutární město Pardubice, které je nositelem Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace. Hradecko-pardubická aglomerace je dvoujádrová, ale povinnosti nositele má pouze město Pardubice, tzn. město Pardubice zajišťuje agendu řízení strategie, schvaluje Strategii aglomerace atp. Ostatní obce včetně Hradce Králové Hradec Králové mají stejné postavení - pravidla pro ITI jsou pro obce závazná pouze do té míry, že se jimi musí řídit v případě, kdy chtějí čerpat dotace přes nástroj ITI.

Koncepce a její případné změny budou schvalovány zastupitelstvem statutárního města Pardubice. Dle § 10 g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí odst. (4) nemůže být bez stanoviska ke koncepci koncepce schválena. Zastupitelstvo je povinno zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit. Pokud proces SEA skončí ve zjišťovacím řízení, bude tato informace uvedena v rámci podkladové dokumentace při schvalování koncepce.

Naplnění Strategie bude v pravidelných intervalech monitorováno, přičemž četnost monitoringu bude vyplývat z MPINRAP a doplňujících metodických instrukcí Ministerstva pro místní rozvoj, odboru regionální politiky. Nositel ITI dále bude moci realizovat monitorovací a evaluační činnosti přesahující společný regulatorní rámec pro EU fondy. Nositel bude povinen popsat specifické procesy (existují-li) monitorování a evaluování pro opatření, která nejsou realizována prostřednictvím nástroje ITI.

V předchozím období probíhaly aktualizace koncepce na základě zjištění nových potřeb v území, nových metodických pokynů nebo požadavků ze strany operačních programů. Proto se dá předpokládat, že i v novém programovém období bude možno koncepci aktualizovat.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

Zpracovatel Oznámení při přípravě níže uvedené kapitoly čerpal především z oficiálně vykazovaných údajů Ministerstva životního prostředí České republiky a Cenie, ČSÚ, Pardubického a Královéhradeckého kraje a z Územně analytických podkladů a Zásad územního rozvoje uvedených krajů. Výše uvedené zdroje byly tam, kde to bylo možné, doplněny dalšími relevantními údaji o stavu životního prostředí, například získanými z aktuálních dokumentů týkajících se stavu ŽP v krajích ve smyslu § 10b, odst. 3, zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů.

Je nezbytné uvést, že cílem kapitoly o stavu životního prostředí v dotčeném území je uvést aktuální stav a trendy vývoje klíčových složek životního prostředí se zaměřením k předmětu řešení koncepce, tedy odlišit významné nedostatky a trendy v zatížení jednotlivých složek ŽP i v jejich geografické distribuci tak, aby bylo v rámci zjišťovacího řízení možno zvážit vliv navrhovaných intervencí koncepce na vývoj životního prostředí, a zvážit nezbytnost posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. i formulaci referenčních cílů životního prostředí jako základní metody hodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví.

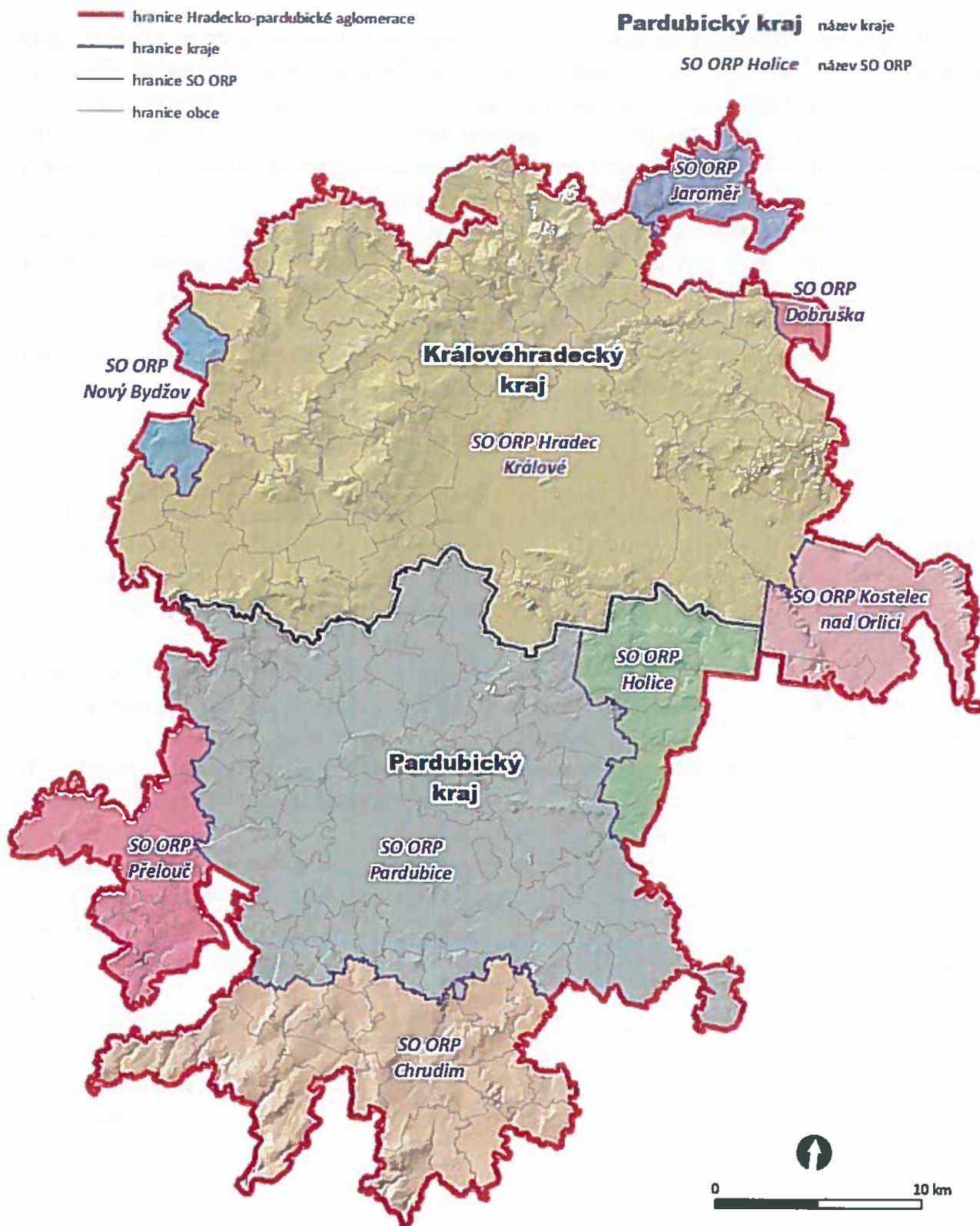
C.1 VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Územím dopadu vyčleněným pro realizaci koncepce je území Hradecko-pardubické aglomerace. Území Hradecko-pardubické aglomerace leží ve dvou krajích, zasahuje do 5 okresů, 9 obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a 16 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POÚ). Většina území Hradecko-pardubické aglomerace spadá do území okresů a SO ORP Hradec Králové a Pardubice, kde žije také převážná část její populace.

Ve vymezeném území Hradecko-pardubické aglomerace žilo k 31. 12. 2019 celkem 340 423 obyvatel, z toho 157 222 obyvatel (46,2 %) v hradecké části aglomerace a 183 201 obyvatel (53,8 %) v pardubické části aglomerace. Jedná se o oblast s významnou koncentrací obyvatelstva, hustota zalidnění v roce 2020 byla 260,3 obyvatel/km², což je hodnota téměř dvojnásobná ve srovnání s průměrnou hustotou zalidnění ČR (134 obyvatel/km²) a více než dvojnásobná s průměrnou hustotou zalidnění Královéhradeckého (116 obyvatel/km²) a Pardubického kraje (114 obyvatel/km²).

V území se nachází 152 obcí (73 obcí v hradecké, 79 obcí v pardubické části aglomerace), z toho 14 obcí má statut města (6 v hradecké části aglomerace, 8 v pardubické části aglomerace). Nejlidnatějšími sídly jsou jádra aglomerace Hradec Králové (92 939 obyvatel k 31. 12. 2019) a Pardubice (91 727 obyvatel), následují města Chrudim (23 168 obyvatel), Jaroměř (12 378 obyvatel) a Přelouč (9 880 obyvatel).

Vymezené území představuje území realizace a dopadu jednotlivých projektů, které budou připravovány a realizovány v rámci této koncepce. Působnost koncepce mimo území ČR nelze předpokládat, působnost (přímá nebo nepřímá) mimo území aglomerace je v některých případech potenciálně možná, avšak minimálního charakteru. Vymezení území Hradecko-pardubické aglomerace je znázorněno na následujícím obrázku.

Obrázek 8: Vymezení území Hradecko-pardubické aglomerace
Zdroj: Vlastní zpracování dle ČÚZK a zdrojů od poskytovatele

C.2 VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY

Aktuálně vymezená Hradecko-pardubická aglomerace zahrnuje celkem 152 obcí (73 obcí v hradecké, 79 obcí v pardubické části aglomerace), z toho 14 obcí má statut města (6 v hradecké části aglomerace, 8 v pardubické části aglomerace).

Území aglomerace je tvořeno okresy Hradec Králové, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Pardubice, Chrudim a nachází se zde 9 správních obvodů obcí s rozšířenou působností:

- Pardubice
- Hradec Králové
- Holice
- Přelouč
- Chrudim
- Nový Bydžov
- Kostelec nad Orlicí
- Jaroměř
- Dobruška

C.3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.3.1 Základní geografické charakteristiky

Hradecko-pardubická aglomerace se nachází na území dvou krajů, Královéhradeckého a Pardubického. Území aglomerace zaujímá celkem 1 307,7 km² a je dominantním sídelním centrem východních Čech. Centrem aglomerace jsou statutární města Hradec Králové a Pardubice. Do vymezeného území spadá celkem 152 obcí, a protože aglomerace zasahuje na území dvou krajů, je podíl obcí na všech obcích v krajích nízký (17 %). Ve vymezeném území Hradecko-pardubické aglomerace žilo k 31. 12. 2019 celkem 340 423 obyvatel, z toho 157 222 obyvatel (46,2 %) v hradecké části aglomerace a 183 201 obyvatel (53,8 %) v pardubické části aglomerace.

Agglomerace je krajinou kulturní, historicky utvářenou činností člověka. Přirozenou kostrou krajinné zeleně v jádrovém území aglomerace je řeka Labe, včetně přítoků Orlice a Chrudimky, která spojuje obě krajská města. Rovinatá krajina středního Polabí je charakteristická rozmanitostí vod, jež určují podobu zdejší krajiny. Historicky patřilo území aglomerace k nejvýznamnějším rybníkářským oblastem v ČR. Krajinu tvoří především rozsáhlé louky a pole, které jsou místy doplněny menšími plochami lesů. Rovinatá krajina středního Polabí je kromě rybníků protkána i mnohými menšími vodními toky, historickými náhony, slepými rameny a vodními plochami vzniklými po těžbě písků a štěrkopísků.

C.3.2 Podnebí

Území aglomerace náleží do dvou klimatických oblastí vymezených dle Quitta (1971). Aglomerace se nachází v části Polabské nížiny, která je zde zastoupena teplou oblastí T2 a mírně teplou oblastí MT11.

Pro teplou oblast je typické dlouhé léto, teplé a suché, velmi krátké přechodné období s teplým až mírně teplým jarem i podzimem, krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou, s velmi krátkým trváním

sněhové pokrývky. Mírně teplá oblast je charakteristická dlouhým suchým a teplým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a velmi suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky

V současnosti dochází na globální úrovni ke změnám v distribuci teplot a srážek, což se projevuje na evropské úrovni i v rámci ČR a jejich regionů. Ochrana klimatu se tak stává důležitým globálním environmentálním tématem.

Z predikce vývoje klimatu pro území ČR vyplývá:

- postupný nárůst průměrných ročních teplot (o cca 1 °C do r. 2040, přes 2 °C do r. 2070 a přes 3 °C do r. 2100),
- nejvýraznější oteplení v letních měsících (až o téměř 4 °C do r. 2100),
- čtenější a delší vlny veder,
- mírné snížení množství srážek v letních měsících (o cca 10 % do r. 2100),
- čtenější období bezesrážkových období,
- častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů – povodní, příválových srážek, období sucha, požárů apod. (EKOTOXA, 2018).

Průvodním jevem regionální změny klimatu je výskyt epizod s vysokou rychlostí větru spojených s přechody hlubokých tlakových níží přes evropský kontinent, zejména v zimě, což představuje rizika například pro lesní porosty, zemědělství, stavby, energetiku a obyvatelstvo (MŽP, 2015).

Tyto skutečnosti musí být vzaty v úvahu při plánování rozvoje regionu, zejména v souvislosti s nezbytnými adaptacemi na klimatickou změnu. Tyto změny mohou ovlivnit celou řadu oblastí, zejména vodohospodářskou infrastrukturu, zemědělství, lesnictví, cestovní ruch apod.

C.3.3 Ochrana přírody a krajiny

Obecná ochrana přírody a krajiny představuje ochranu krajiny, rozmanitosti druhů, přírodních hodnot a estetických kvalit přírody, ale také ochranu a šetrné využívání přírodních zdrojů. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny rozlišuje:

- obecná ochrana krajiny (ÚSES, VKP, krajinný ráz, přírodní park a přechodně chráněné plochy)
- obecná ochrana druhů– veškeré druhy rostlin a živočichů včetně jejich stanovišť jsou chráněny před ničením, poškozováním, sběrem či odchytem. Důležitým nástrojem je ochrana volně žijících ptáků, ochrana dřevin rostoucích mimo les a péče o handicapované živočichy a úprava činnosti záchranných stanic.
- obecná ochrana neživé části přírody a krajiny (ochrana jeskyní, přírodních jevů na povrchu, které s jeskyněmi souvisejí a paleontologických nálezů a minerálů).

V rámci obecné ochrany přírody a krajiny je věnována pozornost také problematice nepůvodních, invazních druhů rostlin a živočichů.

Na území aglomerace se nachází síť územního systému ekologické stability (ÚSES). Zákon je definuje jako vzájemně propojené soubory přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Utváření a ochrana územního systému ekologické stability jsou veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce, kraj i stát. ÚSES je vymezován ve třech úrovních. Nadregionální ÚSES vymezuje a hodnotí Ministerstvo životního prostředí ČR, regionální ÚSES ve svém správním obvodu

(mimo CHKO a NP a jejich ochranná pásma) vymezují a hodnotí krajské úřady, lokální ÚSES je v kompetenci obcí s rozšířenou působností.

Na zájmovém území se nachází tři nadregionální biocentra a protíná jej sedm nadregionálních biokoridorů. Prvky regionální a místní úrovně jsou rozmístěny po celém zájmovém území (MapoMat, 2021; MMP, 2021).

Nachází se zde také významné krajinné prvky, jimiž jsou ze zákona lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona č.114/1992 Sb. orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

V zájmovém území je také evidováno 146 památných stromů a stromořadí, z toho třináct je umístěno přímo na území statutárního města Hradec Králové a v Opatovicích nad Labem. Vyskytují se zde také přírodní parky Orlice a Heřmanův Městec (MMP, 2021; ÚSOP, 2021).

Krajina aglomerace, stejně jako ostatní krajiny České republiky, je ohrožována řadou antropogenních činností. Tyto činnosti ovlivňují kvalitu i charakter přírodního a krajinného prostředí. Většinu těchto vlivů lze považovat za „globální“ ohrožující většinu krajín ČR. Jedná se zejména o zábor PUPFL a ZPF vlivem zastavování těchto ploch, odstraňování rozptýlené zeleně, vznik nových charakterově odlišných dominant, vznik nových suburbánních zón, intenzifikace rekreace a cestovního ruchu, unifikace krajiny (intenzivní rozvoj dopravní a technické infrastruktury, průmyslových zón, logistických center ve volné krajině), prohlubování procesu fragmentace krajiny a snižování její prostupnosti z důvodu zahušťování sítě staveb a dopravní infrastruktury.

Základním požadavkem obecné ochrany přírody je zachování a umožnění migrační prostupnosti krajiny. Migrační prostupnost území je významným tématem, kterému je v posledních letech věnována intenzivní pozornost, především díky činnosti Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky. V rámci celé ČR jsou vymezena migračně významná území (MVU) a dálkové migrační koridory (DMK), tedy území, která jsou klíčová pro migraci živočichů, především velkých savců.

Krajina je poznamenána nevhodnou antropogenní činností. Území stále patří mezi intenzivně využívané oblasti s oslabenými autoregulačními pochody v ekosystémech a mezi oblasti nejohroženějších vodní a větrnou erozí půd. Celkově je snížena biodiverzita a tím i ekologická stabilita krajiny. Dochází k vysoké fragmentaci krajiny především výstavbou liniových staveb a jsou narušovány původní ekosystémy. Velkým problémem je suburbanizace a s tím související vysoký podíl znehodnocené kvalitní zemědělské a lesní půdy především za účelem výstavby.

Významným prvkem ovlivňujícím migrační prostupnost území pro volně žijící živočichy jsou tedy liniové stavby (dopravní infrastruktura) a rozšiřování sídelní a průmyslové infrastruktury do volné krajiny. To má za následek přerušování migračních tras a celkové snížení prostupnosti krajiny.

Za druhy nejvíce citlivé na fragmentaci krajiny jsou považovány druhy velkých savců. Migrační prostupnost území však není významná jen pro uvedené druhy, ale pro široké spektrum dalších živočichů. Migračně významná území (území nezbytná pro zajištění existence populací cílových druhů velkých savců, například lesy) jsou spojena dálkovými migračními koridory (pravděpodobná místa, kde se mohou velcí savci v území pohybovat), které by měly být průchodné v celé délce. Na území aglomerace se však vyskytují kritická a problémová místa, která znemožňují, anebo ztěžují průchodnost, a představují tak migrační bariéry. Jsou

to především místa koridorů, které křížují větší i menší silniční tahy (například u Opatovic nad Labem) (AOPK, ČR, 2021; CIRI, 2019; MapoMat, 2021, PK, GaREP, 2021).

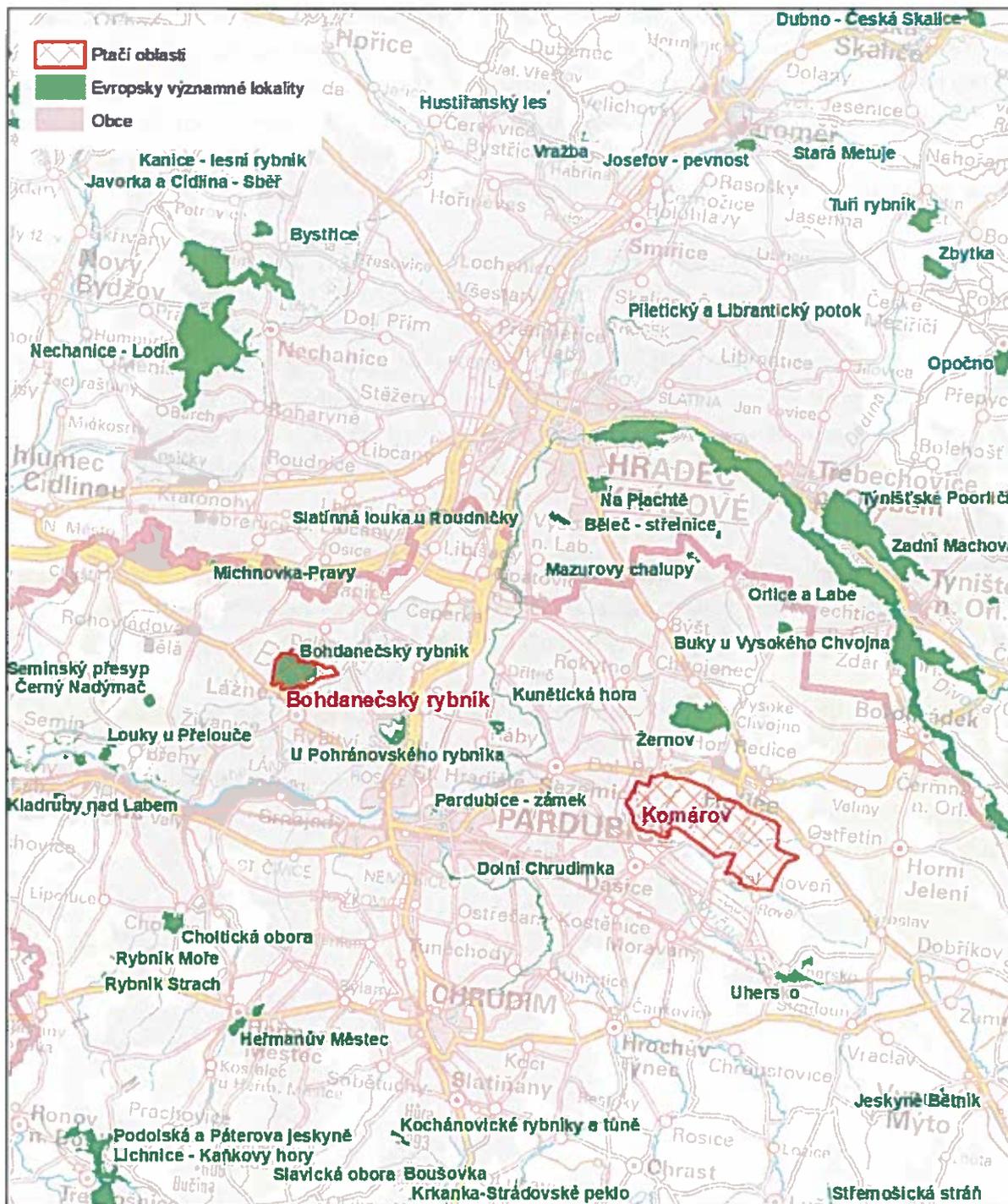
Zvláštní územní ochrana přírody a krajiny představuje jeden z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vymezuje a zajišťuje:

- národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP). Cílem ochrany bývá nejčastěji udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území, či jeho části, samovolnému vývoji.
- zvláštní ochranu vybraných, vzácných nebo vědecky a kulturně významných druhů rostlin a živočichů (druhy kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené)
- lokality soustavy Natura 2000 tvořena vyhlášenými ptačími oblastmi (PO) a evropsky významnými lokalitami (EVL).

Na území aglomerace se nachází celkem 71 zvláště chráněných území, jejichž rozloha činí 77,1 km², což značí 5,9% podíl na celkové rozloze aglomerace. Ve srovnání s ČR (35,7 %), Královéhradeckým (40,9 %) a Pardubickým krajem (14,8 %) je tato hodnota poměrně nízká.

Do území okrajově zasahuje jediné velkoplošné zvláště chráněné území, a to CHKO Železné hory. Z maloplošných zvláště chráněných území zabírají největší rozlohu přírodní památky (PP) a přírodní rezervace (PR). Nejhodnotnějším maloplošným zvláště CHÚ z hlediska přírodních hodnot je v aglomeraci národní přírodní rezervace (NPR) Bohdanečský rybník.

V rámci soustavy NATURA 2000 se v aglomeraci vyskytuje 26 Evropsky významných lokalit a 2 Ptačí oblasti (viz obrázek níže).

Obrázek 9: Evropsky významné lokality a ptačí oblasti na území Hradecko-pardubické aglomerace (AOPK ČR, 2021)

C.3.4 Horninové prostředí a těžba nerostů

Celé území aglomerace spadá do geomorfologické oblasti Východočeské tabule, pouze jižní část aglomerace okrajově zasahuje do Českomoravské vrchoviny. Obě tyto geomorfologické oblasti jsou součástí provincie Česká vysočina, která v sobě zahrnuje celé území Čech a západní část Moravy zhruba po pomyslnou osu měst Znojmo – Brno – Olomouc – Ostrava. Východočeské tabule je dále na území aglomerace členěna do tří

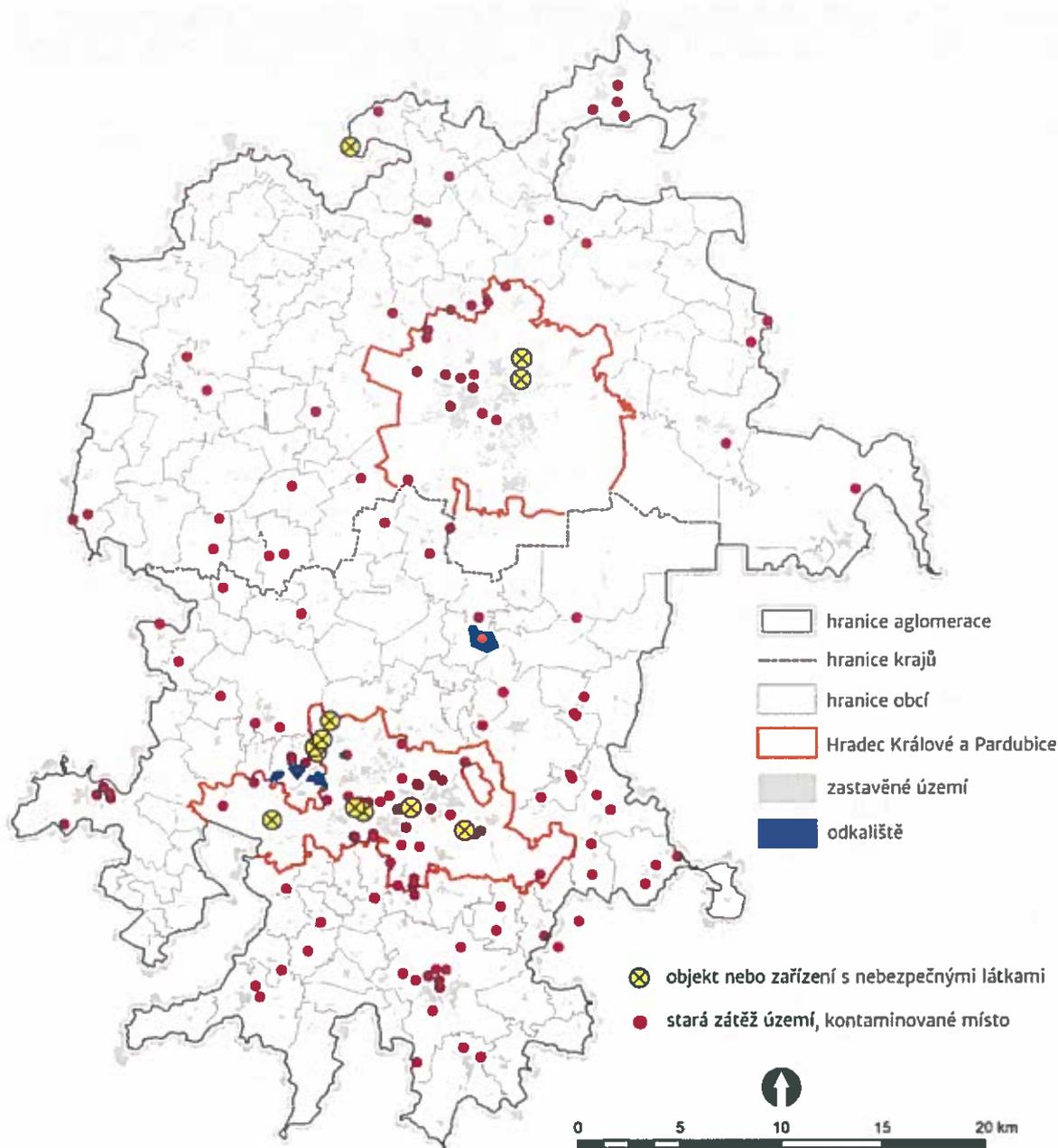
geomorfologických celků, a to na Východolabskou tabuli, Orlickou tabuli a Svitavskou pahorkatinu. V případě Českomoravské vrchoviny zasahuje část aglomerace do celku Železné hory (MapoMat, 2021). Z geologického hlediska tvoří křídové a kvartérní sedimenty České křídové pánve většinu území aglomerace. Druhohorní usazeniny jsou pozůstatkem někdejšího moře, jež sahalo od Krušných hor až na západní Moravu. Kvartér tvoří převážně písky, štěrkopísky, hlíny a spraše. V nižších polohách vystupují vulkanické horniny zčásti metamorfované (amfibolity, diabasy, melafyry, porfyry) (SR KHK, 2014).

Na území aglomerace se v největším objemu těží zejména štěrkopísky, jejichž ložiska se nacházejí převážně u toků řek Labe a Orlice, mezi obcemi Dolany a Čeperka. V roce 2019 bylo na území Královéhradeckého kraje vytěženo 2 023,2 tis. t štěrkopísků, což znamená nárůst o 8,6 % oproti předchozímu roku 2018. Stavebního kamene bylo v roce 2019 vytěženo 853,2 tis. t, což je o 3,0 % méně než v roce 2018.

Na území Pardubického kraje se v největším objemu těží stavební kámen a štěrkopísky. Zatímco štěrkopísky mají roční objemy těžby vyrovnanější, stavební kámen vykazuje větší výkyvy. V roce 2019 bylo na území Pardubického kraje vytěženo o 33,5 % více stavebního kamene než v roce 2018, tedy 3 496,5 tis. t, a naopak o 23,4 % méně štěrkopísků (844,2 tis. t) (CENIA, 2020; CENIA, 2020b).

Za starou ekologickou zátěž (SEZ) je považována lokalita, kde se vyskytuje závažné riziko kontaminace podzemních vod, povrchových vod nebo horninového prostředí způsobené lidskou činností. Tato možná kontaminace ohrožuje zdraví člověka nebo složky životního prostředí a její původce již neexistuje nebo není znám.

Situace v aglomeraci se dá odvodit z území jednotlivých ORP, na jejichž území se aglomerace nachází. V Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM 3) je v ORP potvrzena kontaminace u 1 459 lokalit (schválených lokalit). Mnoho z těchto lokalit se nachází zejména v okolí Hradce Králové, Pardubic, Jaroměře, Přelouče a Chrudimi (viz Obrázek 10). Dále se zde vyskytují neprověřené kontaminované lokality, tedy tento počet kontaminovaných míst nemusí být úplný.

Obrázek 10: Kontaminovaná místa, staré ekologické zátěže a objekty s nebezpečnými látkami na území Hradecko-pardubické aglomerace v roce 2020 (MMP, 2020)

V následující tabulce jsou uvedeny čtyři nejrizikovější lokality (kategorie priority A3 – sanace je naléhavá), které se nachází na území aglomerace.

Tabulka3: Staré ekologické zátěže s největší rizikovostí na území Hradecko-pardubické aglomerace s nutností bezodkladného nápravného opatření – kategorie A3 (SEKM3, 2021)

Název lokality	Obec, k. ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
Benzina s.r.o. ČSPHM Jaroměř	Jaroměř	doprava a distribuce (produktovody, distribuční sklady)	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, území CHOPAV, zdrojů pitné vody a jejich vnějšího ochranného pásma, zemědělské půdy, ÚSES
Vrtálna areál prádelny a čistírny	Pardubice	kontaminovaný areál – průmyslová či komerční	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace zdrojů pitné vody a jejich vnějšího

Název lokality	Obec, k. ú.	Původ kontaminace	Kontaminace a rizika
		lokality	ochranného pásma, lokalit soustavy Natura 2000 a další
Benzina s.r.o. ČSPHM Pardubice – Chrudimská	Pardubice	výroba/skladování/manipulace s ropnými látkami	k. půdy a podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, zdrojů pitné vody a jejich vnějšího ochranného pásma, zemědělské půdy, ÚSES, lokalit soustavy Natura 2000
ALIACHEM OZ Synthesia	Rybitví	průmyslová skládka	k. půdy, povrchových a podzemních vod, r. kontaminace VKP, přírodních památek, ÚSES

C.3.5 Hydrogeologie, vodstvo a vodní hospodářství

Území aglomerace spadá do povodí středního Labe, přičemž řeka Labe vytváří přirozenou hlavní osu. Dalšími významnými toky jsou Orlice, Chrudimka, Loučná, Úpa a Metuje. Celkové roční průtoky na těchto tocích jsou v normálu, ale snižují se zimní a letní průtoky vlivem nižších srážek. Hydrografickou síť doplňuje množství menších toků, drobných bezejmenných toků a odvodňovacích kanálů. V území se vyskytuje množství rybníků (např. Bohdanečský) (MMP, 2021).

C.3.5.1 Zásobování pitnou vodou

Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodu dosahuje průměrných hodnot v Královéhradeckém kraji (v roce 2019 činil 94,6 %) a nadprůměrných hodnot v Pardubickém kraji (v roce 2019 činil 97,0 %). Od roku 2000 spotřeba vody v domácnostech výrazně klesla (v roce 2019 z 95,4 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ na 84,6 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v Královéhradeckém kraji a z 89,3 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ na 80,1 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v Pardubickém kraji). Spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2019 mírně podprůměrná a dosáhla hodnoty 41,3 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v Královéhradeckém kraji a 43,0 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ v Pardubickém kraji. Podíl ztrát pitné vody ve vodovodní síti, který je ovlivněn především stářím a stavem této sítě, dosahuje dlouhodobě nadprůměrných hodnot v Královéhradeckém kraji (v roce 2019 činil 21,3 %) a podprůměrných hodnot v Pardubickém kraji (14,0 %) (CENIA, 2020; CENIA, 2020b).

Z vodohospodářského hlediska je Královéhradecký a Pardubický kraj oblastí nadregionálního významu, a to jak v rámci vod podzemních, tak v rámci odběrů vody povrchové z vodních toků. Je pramennou oblastí toků bez přísunu znečištění z cizích povodí. Přesto v Hradecko-pardubické aglomeraci není dostatek zdrojů pitné vody pro uspokojení potřeb a voda je sem právě díky vodárenské soustavě dodávána z Náchodska a Chrudimska. Deficit v aglomeraci dosahuje až 40 % (MMP, 2021).

C.3.5.2 Čištění odpadních vod

Míra připojení obyvatel ke kanalizaci a ČOV je dlouhodobě výrazně podprůměrná, dosahuje 78,9 % v případě kanalizace celkově a 74,4 % v případě kanalizace zakončené ČOV v Královéhradeckém kraji a 74,8 % v případě připojení na kanalizační síť a 73,3 % v případě kanalizace zakončené ČOV v Pardubickém kraji. Terciární stupeň čištění mělo 56,8 % ČOV v Královéhradeckém kraji a 60,4 % v Pardubickém kraji (CENIA, 2020; CENIA, 2020b).

C.3.5.3 Kvalita vod

Jakost vody ve většině úseků toků v aglomeraci je hodnocena jako znečištěná voda (III. třída jakosti). Silně znečištěná voda (IV. třída jakosti) byla v období 2018–2019 zjištěna v části toku Bystřice. Ke zlepšení stavu o jednu třídu došlo v porovnání s předchozím obdobím na Divoké Orlici.

Vliv na jakost toků má v kraji především komunální znečištění v důsledku chybějící nebo nevyhovující vodohospodářské infrastruktury v malých obcích a plošné znečištění ze zemědělství, dalšími znečišťovateli jsou průmyslové provozy (zejména z chemického průmyslu a energetiky, výroba elektřiny, automobilový průmysl atd.). V důsledku hromadění znečišťujících látek pak dochází k eutrofizaci řek, kvetení rybníků a vodních nádrží (přemnožení sinic a řas) (CENIA, 2020; CENIA, 2020b).

Agglomerace se nachází v oblasti křídových a kvartérních štěrkopískových kolektorů podzemních vod. Z hydrogeologického a vodohospodářského hlediska jsou v území aglomerace nejcennější oblasti plošně rozsáhlých souvislých nádrží podzemní vody, které se vytvářejí právě v propustných horninách křídového a kvartérního stáří. V tomto území je přirozený výskyt kvalitní podzemní vody s mělce založenou hladinou. Takto mělce umístěné zdroje podzemních vod jsou často velmi zranitelné a náchylné na znečištění např. z povodní nebo průnikem kontaminace z povrchu země.

Severovýchodní část území spadá do chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod Východočeská křída. Na území aglomerace se mj. nachází ochranné pásmo II. stupně přírodních léčivých zdrojů peloidů a vod léčebných lázní Lázně Bohdaneč (MMP, 2021).

V rámci monitoringu koupacích vod byla na území aglomerace v koupací sezoně 2019 zjištěna zhoršená kvalita vody ke koupání pouze ve Stříbrném rybníku. Na ostatních sledovaných profilech se po celou sezonu udržela voda vhodná ke koupání a voda vhodná ke koupání se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi (CENIA, 2020; CENIA, 2020b).

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo
- b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Seznam zranitelných oblastí na území ČR je uveden v příloze 1 Nařízení vlády č. 262/2012 Sb. Na území aglomerace se nachází téměř na celém území.

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.

Dle Nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

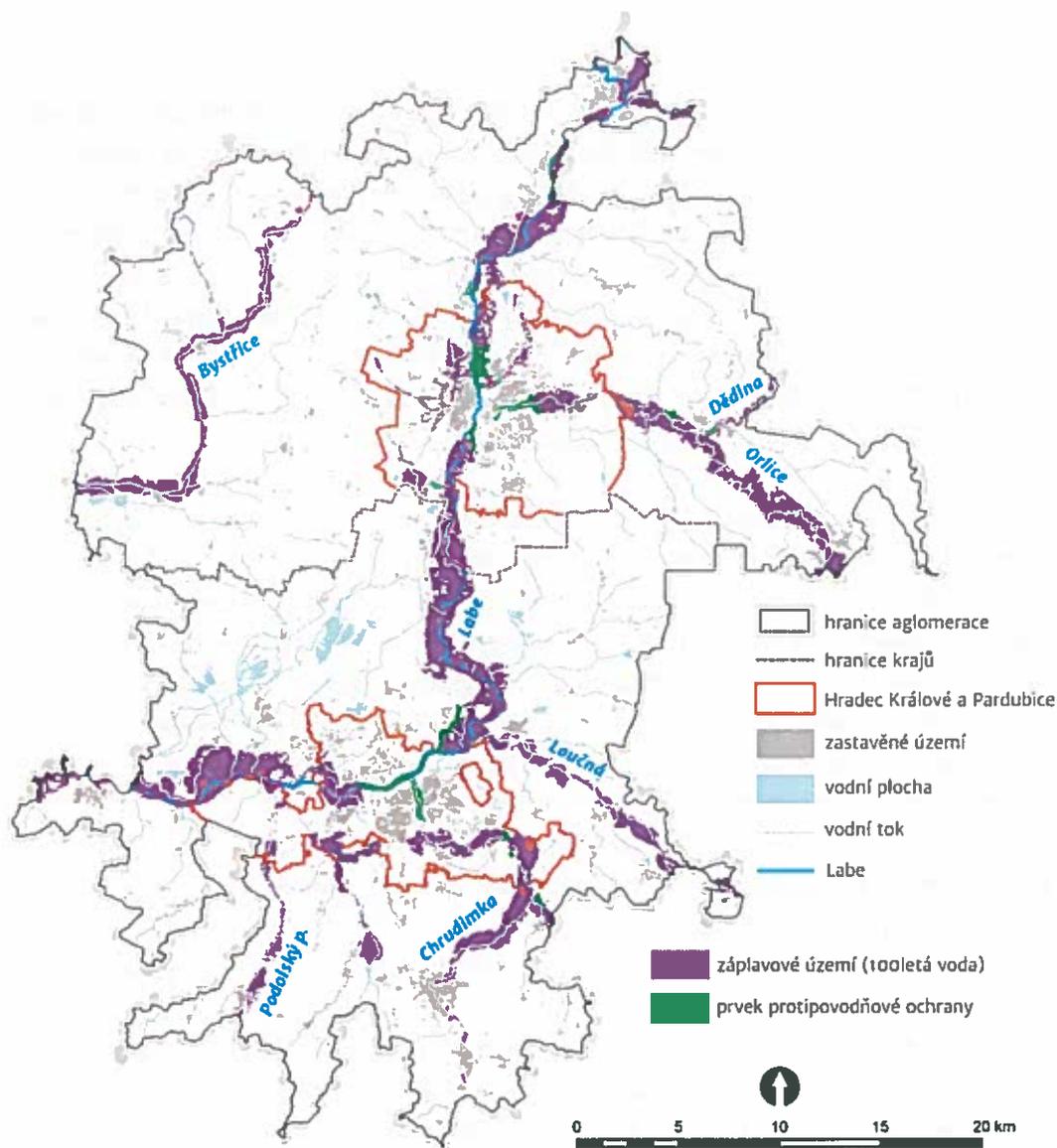
C.3.5.4 Povodňové ohrožení

Velká část území aglomerace patří do oblasti s velmi malou mírou akumulace a retence vody. Vzhledem k vysokému procentu zemědělského využití krajiny a značné míře zastavění patří část území aglomerace do oblasti s rizikem urychleného odtoku, v jehož důsledku mohou vznikat povodně, které jsou zde největším nebezpečím.

Území kolem řek je vždy všeobecně spojeno s rizikem povodní. V území aglomerace se jedná především o riziko v okolí Labe, Orlice, Chrudimky, Loučné a dalších menších vodních toků (Dědina, Bystřice, Novohradka, Bylanka, Podolský potok, Ředický potok). V této souvislosti je třeba také brát v úvahu místní přivalové deště, které mohou způsobit místní záplavy v obcích (bleskové povodně). Vymezené záplavové území stoleté vody (Q_{100}) v aglomeraci dosahuje celkové rozlohy 129 km² (9,9 % rozlohy aglomerace), dvacetileté vody (Q_{20}) 95 km² a pětileté vody (Q_5) 64 km².

V aglomeraci je vybudováno několik protipovodňových ochranných prvků, jako jsou ochranné hráze (Hradec Králové, Pardubice, Třebechovice pod Orebem, Jaroměř, Smiřice, Předměřice nad Labem, Lochenice, Staré Čívce) či poldry (Věkoše v Hradci Králové, Předměřice nad Labem, Lochenice, Sendražice, Jílovice).

S vodním režimem souvisí také existence odvodňovacích a zavlažovacích zařízení v území. Tato zařízení vodní režim v nemalé míře ovlivňují. Funkčnost plošných drenážních systémů je v současnosti záležitostí vlastníků nebo nájemců pozemků a je víceméně problematická. Výše zmíněné problémy doplňují v posledních letech stále intenzivnější období sucha, která jsou převážně důsledkem měnícího se klimatu (MMP, 2021).

Pozn.: Prvky protipovodňové ochrany (hráze, poldry) jsou znázorněny pouze za území správního obvodu ORP Hradec Králové a Pardubice

Obrázek 11: Záplavová území a protipovodňová ochrana v Hradecko-pardubické aglomeraci (stav k 22. 7. 2019) (MMP, 2021)

Změna klimatu představuje jedno z klíčových témat současné světové environmentální politiky a může mít řadu negativních dopadů na fungování ekosystému, které se projevují zejména změnou vodního režimu. Extrémní projevy počasí, jakými jsou například povodně či sucho, představují jeden z možných důsledků takových změn. Povodně nebo sucho, jako extrémní projevy srážko-odtokového procesu, jsou přirozenou součástí přírodního prostředí a krajiny. Od roku 2015 dochází na většině území ČR k ohrožení dlouhodobým suchem. Oproti tomu dochází zároveň k lokálním přívalovým (bleskovým) povodním, které patří mezi největší přímé nebezpečí pro obyvatele v oblasti přírodních katastrof. Způsobují rozsáhlé materiální škody, devastace kulturní krajiny včetně ekologických škod, ale i možné ztráty na životech.

C.3.6 Ovzduší

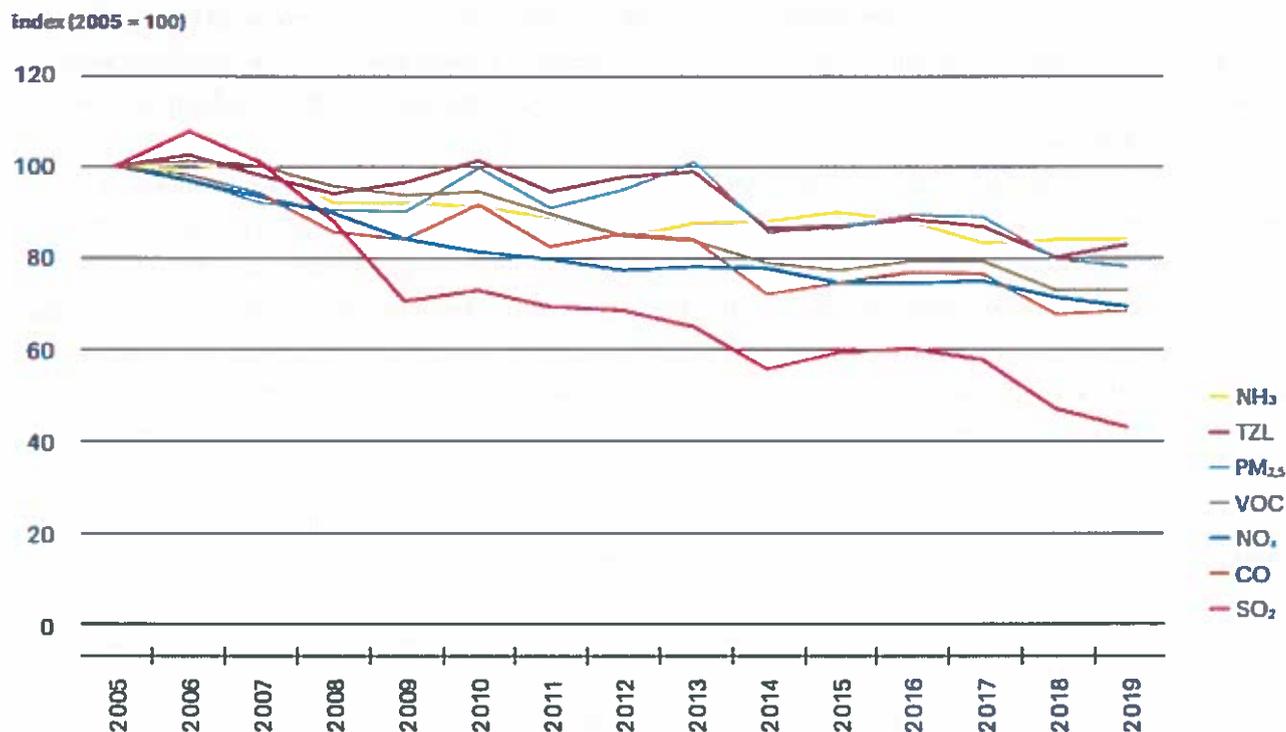
Znečištění ovzduší je stále vážný environmentální problém nejen v průmyslových oblastech a velkých městech, ale i v malých obcích. Klíčovou roli zde hraje množství emisí, dálkový transport a rozptylové podmínky. Důsledky znečišťování jsou velmi široké. Jsou prokázány přímé i nepřímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdravotní stav obyvatel (akutní potíže, zhoršení či vyvolání chronických problémů), živočichů i rostlin. Účinky látek znečišťujících ovzduší emitovaných v určité oblasti se mohou negativně projevit v oblastech více či méně vzdálených (desítky až stovky kilometrů). Řadu problémů tedy nelze řešit izolovaně v rámci sledovaného území (aglomerace, obec, katastr), ale nutná je spolupráce ve větších územních celcích. V malých obcích bývá významným zdrojem znečištění ovzduší vytápění lokálními topeništi, zejména spalování nevhodného paliva nevhodným způsobem.

Vývoj emisí znečišťujících látek měl v období 2005–2019 sestupný trend s výjimkou emisí tuhých znečišťujících látek a amoniaku v Pardubickém kraji, které spíše stagnují. Největší pokles byl evidován u emisí SO₂ (o 56,8 % v Královéhradeckém a o 57,6 % v Pardubickém kraji), což je dáno především odsířením velkých elektráren a tepláren (Opatovice a Chvaletice). Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území v roce 2019 dosahovaly průměrných hodnot v Královéhradeckém kraji a nadprůměrných hodnot v Pardubickém kraji, podobně jako v předchozích letech. V roce 2019 meziročně nedošlo k výrazné změně trendu všech sledovaných emisí, s výjimkou TZL v Královéhradeckém kraji, kde emise meziročně stouply o 3,3 % (hodnoty PM₁₀ vzrostly, emise PM_{2,5} dále zvolna klesají).

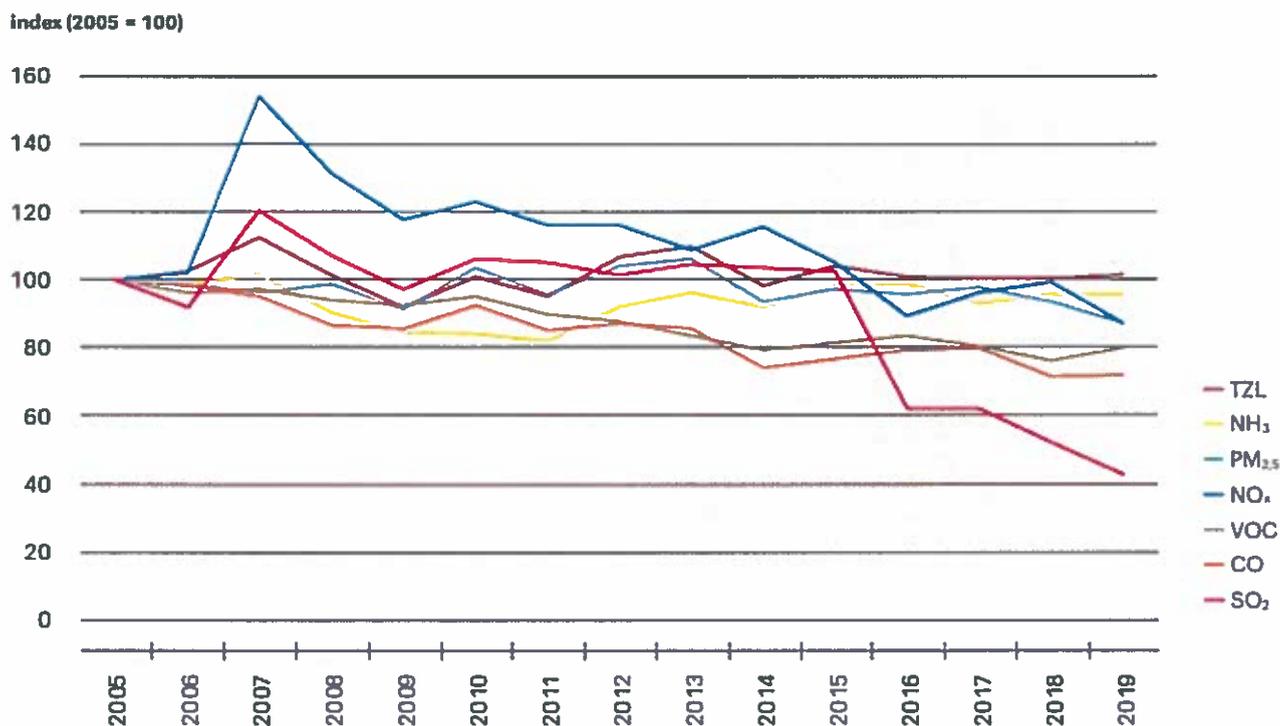
Znečištění ovzduší v roce 2019 ovlivňovaly malé i velké stacionární zdroje emisí a také doprava. Emise TZL (3,2 tis. t v Královéhradeckém kraji a 3,3 tis. t v Pardubickém kraji) a emise CO (34,2 tis. t v Královéhradeckém kraji a 31,1 tis. t v Pardubickém kraji) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností. Emise NO_x (5,6 tis. t) byly v Královéhradeckém kraji především z dopravy. V případě emisí SO₂ (3,1 tis. t) byly producentem velké zdroje znečišťování (58,9 %), kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla. Emise NO_x (10,5 tis. t) a SO₂ (4,8 tis. t) byly v Pardubickém kraji emitovány hlavně velkými zdroji znečišťování (NO_x 61,8 % a SO₂ 81,3 %), kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla.

Emise NH₃ (4,9 tis. t v Královéhradeckém kraji a 6,0 tis. t v Pardubickém kraji) pocházely zejména z chovu hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv. Emise amoniaku ze zemědělství na plochu území v Pardubickém kraji v roce 2019 dosahovaly spolu s Krajem Vysočina nejvyšších hodnot ze všech krajů. Emise VOC (12,8 tis. t v Královéhradeckém kraji a 12,0 tis. t v Pardubickém kraji) pocházejí hlavně z aplikace organických rozpouštědel a lokálního vytápění domácností.

Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se v Královéhradeckém kraji ve sledovaném období 2005–2019 příliš neměnil, největší změna nastala u emisí CO a SO, kde poměr velkých zdrojů výrazně klesl, což je dáno především odsířením velkých elektráren a tepláren. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se v Pardubickém kraji ve sledovaném období 2005–2019 příliš neměnil, největší změna nastala u emisí CO, kde podíl mobilních zdrojů výrazně klesl, což je dáno především modernizací skladby vozového parku (CENIA, 2020; CENIA, 2020b).

Obrázek 12: Vývoj emisí znečišťujících látek v Královéhradeckém kraji [index, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020)

Obrázek 13: Vývoj emisí znečišťujících látek v Pardubickém kraji [index, 2005 = 100], 2005–2019 (CENIA, 2020b)

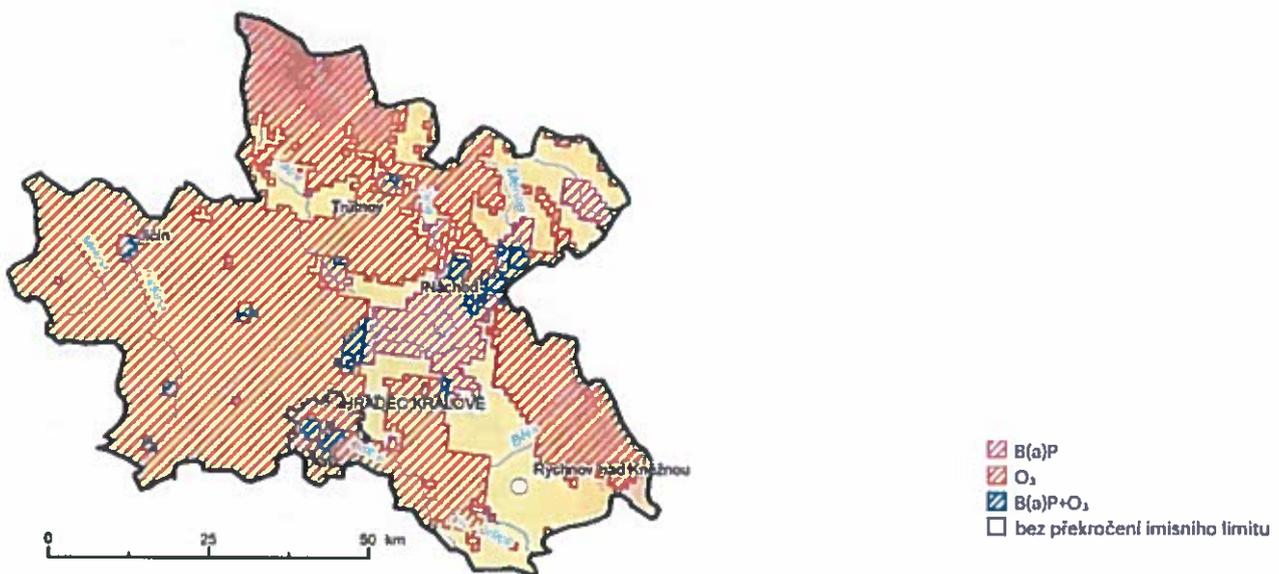
Hradecko-pardubická aglomerace jako silně urbanizované území s řadou podniků a intenzivní dopravou spadá do oblasti se sníženou kvalitou ovzduší. I když v rámci ČR patří spíše mezi regiony s kvalitnějším ovzduším, jsou zde překračovány imisní limity znečišťujících látek. Kvalita ovzduší v Královéhradeckém kraji

je dlouhodobě ovlivňována především lokálním vytápěním domácností a také vývojem v sektoru průmyslu a zemědělství, narůstající je též vliv dopravy v jižní části regionu. Kvalita ovzduší v Pardubickém kraji je naopak dlouhodobě ovlivňována především vývojem v průmyslu a energetice, dále lokálním vytápěním domácností, zemědělstvím i dopravou.

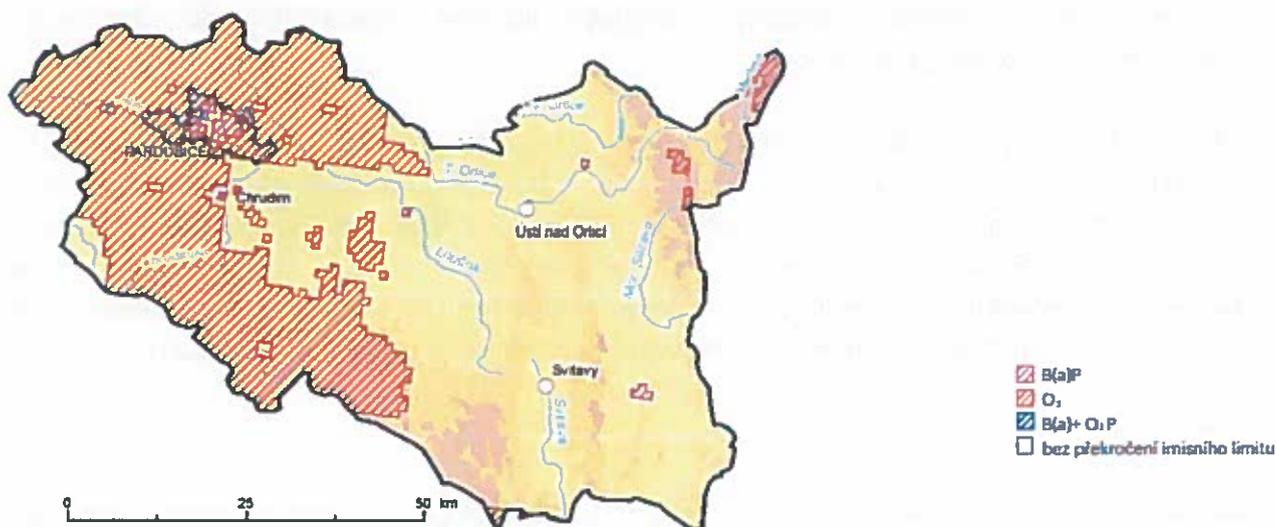
V roce 2019 bylo vymezeno na území Královéhradeckého kraje 9,6 % území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu. V roce 2019 byl na obou měřicích stanicích (Polom a Hradec Králové-observatoř) překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu. Na stanici Hradec Králové-observatoř byl v roce 2019 navíc překročen imisní limit pro hodinovou koncentraci ozonu. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny. Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2019 vymezeno 77,9 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky (viz obrázek níže).

V roce 2019 bylo vymezeno na území Pardubického kraje 0,6 % plochy, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu, jednalo se o benzo(a)pyren. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny. Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2019 vymezeno 36,7 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky (viz obrázek níže). Tato hodnota je vůbec nejnižší ze všech krajů v roce 2019, jedná se o jediný kraj, kde tato hodnota nepřesáhla ani polovinu rozlohy.

Z dlouhodobého hlediska se podíly území s překročenými imisními limity pro jednotlivé polutanty v Královéhradeckém kraji pohybují nad hodnotami pro celou ČR a v Pardubickém kraji se pohybují kolem hodnot pro celou ČR (CENIA, 2020; CENIA, 2020b; MMP, 2021).

Obrázek 14: Oblasti Královéhradeckého kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2019 (CENIA, 2020)

Obrázek 15: Oblasti Pardubického kraje s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví, 2019 (CENIA, 2020b)

Díky modernizaci a ekologizaci významných znečišťovatelů ovzduší v posledních letech se jejich vliv na znečištění ovzduší výrazně snížil. Nedořešeny však zůstávají mnohé střední a malé zdroje znečištění a také lokální topeniště. A stále větším problémem je znečištění ovzduší z mobilních zdrojů. Především obce podél hlavních dopravních tahů jsou lokálně zatíženy nejen emisemi z dopravy, ale trpí rovněž nadměrnou hlukovou zátěží a vibracemi. Pozitivní vliv na kvalitu ovzduší v sídlech mají nové dopravní stavby, které odvádějí dopravu mimo zastavěná území (MMP, 2021).

C.3.7 Využití území

C.3.7.1 Zemědělská půda

Zemědělství je tradičním a charakteristickým odvětvím hospodářství dané oblasti a významně se podílí na údržbě a tvorbě krajiny. Intenzivně využívaná krajina aglomerace je charakteristická rozsáhlými scelenými bloky orné půdy a zejména geometricky upravenými plochami. Pro Polabskou nížinu je typická intenzivní rostlinná výroba, která se vyznačuje vysokými výnosy.

Důsledkem suburbanizace, resp. zastavováním volné krajiny, dochází k postupné destrukci krajinných funkcí a k negativním vlivům, jako je např. degradace půdní struktury, která je způsobena pojezdy těžké techniky a nedostatkem organické hmoty. Z takto ztuhlých půd mizí biota (edafon), půda ztrácí schopnost zadržovat vodu, což je v kontextu probíhající klimatické změny fatální. Jedná se totiž o oblast epizodně ohrožovanou suchem. Sucho představuje riziko snížení stávajícího produkčního potenciálu v budoucnu a zvýšení nároků na adaptaci zemědělského hospodaření (např. výběr plodin a odrůd, hospodaření s vláhou v půdě volbou operací).

Jednou z charakteristik zemědělského hospodaření je i velikost zemědělské půdy, resp. velikost jednotlivých půdních bloků. Stávajícím problémem je množství nepřiměřeně velkých půdních bloků.

V roce 2018 činila celková rozloha zemědělské půdy v území aglomerace 65,9 % celkové rozlohy území a ve srovnání s ČR (53,3% podíl na rozloze) se jedná o nadprůměrnou hodnotu. Z celkové rozlohy zemědělské půdy činí orná půda 83,4 %, trvalé travní porosty 10,5 %, zahrady 4,7 %, ovocné sady 1,4 %. V území nejsou

žádné vinice ani chmelnice. Nej kvalitnější půdy se nacházejí v nivách řek. Výměra BPEJ I. třídy v aglomeraci činí přes 235 km² (18 % rozlohy aglomerace).

Mezi hlavní faktory, které snižují biodiverzitu krajiny v území, tedy patří zemědělské hospodaření, technické úpravy toků, odvodnění a čerpání vody, eutrofizace, ruderalizace, lesnické hospodaření, absence hospodaření, šíření nepůvodních druhů, sukcese a další jevy. K žádoucím opatřením na podporu biodiverzity a obnovu funkční a propojené krajiny patří přírodě blízká protierozní opatření, podpora ploch pro agrolesnictví, zakládání nových ekologicky stabilních ploch a linií (zakládání remízů, revitalizace toků a doprovodných přírodních biotopů, mokřadů, zatravnění, nové lesní plochy apod.) (MMP, 2021).

Ekologické zemědělství

Královéhradecký kraj má dlouhodobě podprůměrný podíl ekologicky obhospodařované půdy na zemědělské půdě evidované v LPIS (10,5 % v roce 2019). V roce 2019 činila rozloha ekologicky obhospodařované půdy 24,9 tis. ha, výrazně tak stále převažuje konvenční zemědělství. V ekologickém zemědělství převažují trvalé travní porosty s ekologickým chovem skotu, ovcí a koní (CENIA, 2020).

Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové rozloze zemědělské půdy v Pardubickém kraji evidované v LPIS je v rámci ČR podprůměrný, v roce 2019 činil pouze 7,2 %, výrazně zde převažuje konvenční způsob hospodaření. Rozloha ekologicky obhospodařované půdy byla 16,8 tis. ha. Co se týče způsobu využití ekologicky obhospodařované půdy v nížinné části převažují zelinářské zahrady a ovocné sady (CENIA, 2020b).

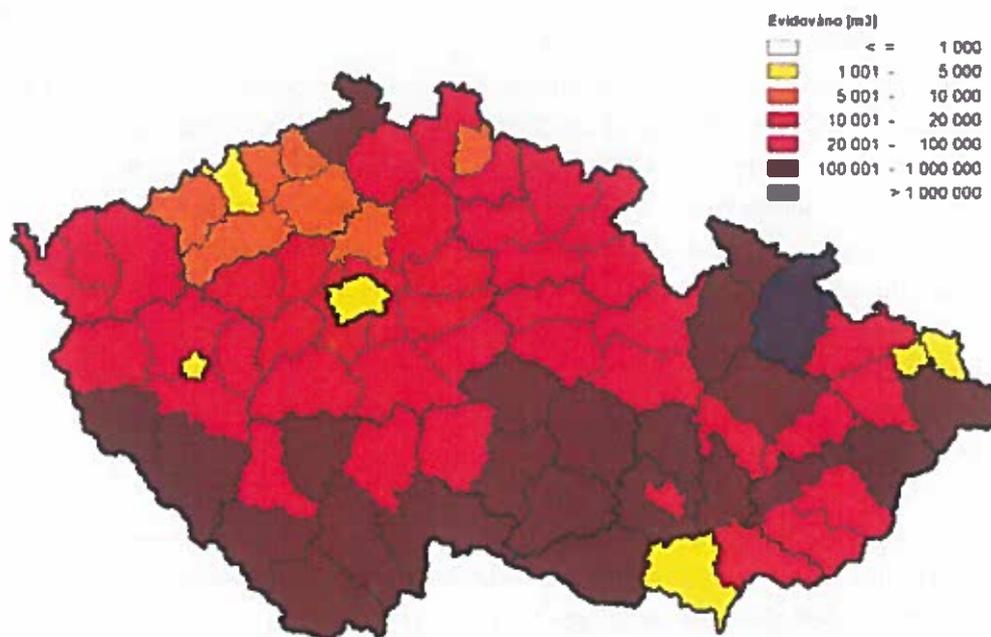
C.3.7.2 Lesy

Lesnatost území aglomerace je vzhledem k zemědělsky využívané krajině velmi nízká (17,9 %, 23 373 ha v roce 2018) a pohybuje se přibližně na poloviční hodnotě než průměr za ČR (EU 38 %, ČR 34 %, Královéhradecký kraj 31 %, Pardubický kraj 29 %). Na území aglomerace se nachází pouze 8,2 % lesních pozemků z celkové rozlohy lesních pozemků obou krajů. V přepočtu na 1 000 obyvatel aglomerace připadá 69 ha lesního pozemku, přičemž v Hradci Králové připadá 24 ha lesního pozemku na 1 000 obyvatel města, v Pardubicích 12 ha. Všechny tyto hodnoty jsou hluboko pod průměrem ČR (252 ha lesního pozemku na 1 000 obyvatel), Královéhradeckého (269 ha na 1 000 obyvatel) i Pardubického (260 ha na 1 000 obyvatel) kraje. Oproti roku 2014 byla v roce 2018 výměra lesních pozemků o 0,02 % vyšší (tj. 28 ha).

Za významné problémy hospodaření v lesích jsou považovány nepříznivá druhová skladba lesů, přetrvávající vliv nevhodných hospodářských postupů, imisní zátěž ovzduší, vysoké stavy spárkaté zvěře a stoupající tlak veřejnosti a investorů na využití lesa k rekreaci a komerčnímu sportovnímu využití.

Stejně jako v ostatních částech České republiky dochází v aglomeraci k degradaci smrkových porostů. Jedná se o dlouhodobější problém, který je způsoben kombinací více faktorů – nepříznivé klimatické podmínky (sucho, méně srážek, polomy), napadení škůdci (kůrovec a václavka), menší odolnost lesa v důsledku založení porostů v nevhodném prostředí (nepůvodnost smrku, výsadba na nevhodných stanovištích), nevhodné způsoby hospodaření v lesích v minulosti, které nezohledňovaly přirozenou skladbu lesa, a také pomalé reakce vlastníků/správců/nájemců/pachtýřů lesů na kalamitní situace způsobené společensko-politickými změnami na konci osmdesátých let a v devadesátých letech 20. století. Rok 2015 byl rokem s extrémně suchým létem, které pozitivně ovlivnilo populace kůrovce, a to v takové míře, že došlo k jeho plošnému přemnožení. Problém odumírání smrkových porostů je problémem celého území České

republiky, který se projevuje i v Hradecko-pardubické aglomeraci (viz mapka níže), nicméně uvedený dynamický jev je významný. Kromě zmíněného vlivu na ekonomickou a hospodářskou situaci (dřevozpracující průmysl) mohou mít tyto změny vliv také na zdraví a pohodu obyvatel kraje, kdy absence lesa a vzrostlé zeleně působí negativně na psychiku člověka. Ovlivněna může být také oblast cestovního ruchu, protože návštěvníci se na území aglomerace vydávají také kvůli jeho přírodním krásám.

Obrázek 16: Evidovaný objem smrkového kůrovcového dříví v Česku v roce 2018 (VÚHLM, 2019)

Při následné obnově lesů se předpokládá, že obnova lesa nebude moci být zvládnuta přímým zakládáním hospodářsky (funkčně) plnohodnotnými dřevinami. V úvahu tak přichází časově rozložená obnova s pomocí přechodných porostů pionýrských dřevin, jako jsou břízy a osiky (Silvarium, 2019). Problémem při obnově lesů však mohou být, kromě již narušených půd vodní erozí a nedostatku zejména bazických prvků v půdě důležitých pro růst stromů v důsledku kumulované depozice imisí v lesních půdách v průběhu minulých let, také vysoké stavy spárkaté zvěře, včetně nepůvodních druhů (např. daněk, muflon, jelen sika), které okusují semenáčky a brání tak založení lesa nového.

C.3.8 Hluk

Hluková zátěž na celorepublikové úrovni je řešena zpracováním Strategických hlukových map (SHM), které probíhá v pětiletých cyklech, ale týká se jen oblastí definovaných legislativou (vyhláškou 561/2006 Sb.). Na Strategické hlukové mapy navazuje zpracování Akčních plánů protihlukových opatření, které jsou již řešeny pro konkrétní problematické lokality.

Hlukové zátěži z provozu na hlavních silnicích přesahující 55 dB bylo v roce 2017 celodenně exponováno 3,6 % území Královéhradeckého kraje, kde žije 67,2 tis. obyvatel. Jedná se o 25,0 % obyvatel vstupujících do hlukového mapování (12,2 % obyvatel kraje), což v rámci ČR značí nadprůměrnou hlukovou zátěž mimo aglomerace. Hluku nad mezní hodnotu bylo celodenně exponováno 7,4 tis. osob, 1 021 obytných budov a 13 školských zařízení, v nočních hodinách pak 9,8 tis. osob. Z hlediska zdravotních dopadů bylo v kraji

identifikováno celkem 12,4 tis. obyv. vysoce obtěžovaných hlukem ze silniční dopravy (4,6 % z celkově mapovaných) a 2,4 tis. obyv. s vysoce rušeným spánkem.

Celodenní (24hodinové) hlukové zátěži nad 55 dB z provozu na hlavních silnicích bylo v roce 2017 vystaveno 2,7 % území Pardubického kraje, kde žilo 48,2 tis. exponovaných osob. Jedná se o 18,6 % z celkového počtu osob žijících na mapovaném území a 9,3 % obyvatel kraje. Hluku nad mezní hodnotu 70 dB bylo v kraji celodenně vystaveno 5,4 tis. obyv., v noci, kdy platí nižší mezní hodnota (60 dB), se jednalo o 7,8 tis. osob. Hluku ze silniční dopravy nad mezní hodnotu bylo celodenně exponováno 973 bytových objektů, 7 školských zařízení a jedno zdravotnické lůžkové zařízení.

Dle porovnání výsledků 2. a 3. kola SHM počet obyvatel kraje celodenně exponovaných hluku z hlavních silnic nad mezní hodnotu v průběhu období 2012–2017 poklesl o 42,4 % v Královéhradeckém kraji a o 37,3 % v Pardubickém kraji. Tento pokles souvisel s rozvojem silniční infrastruktury a realizací protihlukových opatření, zčásti se jedná rovněž o důsledek změny metodiky mapování.

Hluková zátěž ze železniční dopravy v Královéhradeckém kraji není významná, žádná železniční trať v kraji nespĺňuje kritéria hlukového mapování pro hlavní železniční tratě. Oproti tomu Pardubický kraj měl v roce 2017 kvůli hlavnímu železničnímu koridoru, který krajem prochází, rovněž významnější hlukovou zátěž ze železnic. V oblastech s překročenou mezní hodnotou pro celodenní hlukovou zátěž ze železniční dopravy žilo 2,4 tis. osob (nárůst oproti roku 2012 o cca 50 %), vysoké hlukové zátěži bylo vystaveno 410 obytných objektů a 3 školská zařízení (CENIA, 2020; CENIA, 2020b).

V Hradci Králové bylo v roce 2017 dle hlukových map Ministerstva zdravotnictví vystaveno hluku nad 50 dB, který je základním limitem pro venkovní hluk, 46 tisíc obyvatel (polovina obyvatel města) z toho hluku nad 70 dB byly vystaveny bezmála 2 000 obyvatel, což odpovídá 2 % obyvatel města.

V Pardubicích bylo v roce 2017 vystaveno hluku nad 50 dB 40 tisíc obyvatel (43 % obyvatel města), z toho více než 70 dB je vystaveno 1 900 obyvatel, což stejně jako u Hradce Králové znamená 2 % obyvatel města. Jednou z možností, jak snížit intenzitu hluku z dopravy, jsou již zmíněné protihlukové stěny, které sice zabraňují šíření hluku do krajiny a snižují nežádoucí působení hluku na obyvatelstvo, ale mají negativní dopad na krajinný ráz a znehodnocují přilehlé pozemky. Alternativou ke konvenčním protihlukovým stěnám je u železnic realizace protihlukových opatření přímo u zdroje hluku (výměna brzdových špalíků, protihlukové a kolejnicové absorbéry, kolejnicové podložky apod.), u silnic zase pokládání modernějšího tiššího asfaltu nebo výstavba speciálních bariér s absorpčními materiály. K dalším možnostem, jak snížit dopad hluku na obyvatele, je zlepšení zvukoizolačních schopností pláštů budov (výměna oken, dodatečná izolace stěn, případně doplněné systémy odvětrání budov) (MMP, 2021).

C.3.9 Odpady

Celková produkce odpadu v letech 2014–2018 na území Hradecko-pardubické aglomerace značí nárůst o 14,8 %. Celkem zde bylo v roce 2018 vyprodukováno bezmála 1,2 milionu tun odpadu. Ze správních obvodů ORP (pouze obce na území aglomerace) došlo k nejvyššímu nárůstu u SO ORP Holice, Přelouč a Jaroměř, naopak k poklesu došlo u SO ORP Pardubice (o více než pětinu) a Kostelec nad Orlicí (o více než 10 %).

Rapidně roste i produkce komunálního odpadu (KO), která v letech 2014–2018 vzrostla v aglomeraci o bezmála čtvrtinu (19,6 %). Celkem bylo v roce 2018 v obcích aglomerace vyprodukováno 184 tisíc tun KO. Nárůst byl ve srovnání s Královéhradeckým (27,5 %) a Pardubickým krajem (20,9 %) nižší. Zároveň roste objem KO v přepočtu na 1 obyvatele. V aglomeraci bylo v roce 2018 vyprodukováno 540 kg KO (nárůst o 17,9 % oproti roku 2014). Produkce KO je závislá především na růstu spotřeby a životní úrovně. Lze tedy

předpokládat, že celková produkce KO poroste i nadále, ale postupně se bude měnit zastoupení jednotlivých skupin odpadů. Produkce směsného komunálního odpadu (SKO) v posledních letech spíše stagnuje (v roce 2018 měl SKO cca 45% podíl na celkové produkci KO v aglomeraci). Ve srovnání s průměrem obcí ČR (196 kg na 1 obyvatele) je v obcích aglomerace (242 kg) relativně vysoká. KO, včetně obalových odpadů z obcí, produkované pouze obcemi představují cca 70–75 % z celkové produkce, zbytek KO je produkován ostatními původci mimo obce. Převažujícím způsobem odstraňování odpadů je skládkování.

Na nárůstu produkce odpadů se nejvíce podílí stavební a demoliční odpady, které zároveň tvoří polovinu z celkové produkce odpadů v aglomeraci. Odpadem ze stavebnictví se rozumí odpady z pozemních staveb, z dopravních a inženýrských staveb a jejich provozů nebo z výroby stavebních hmot. Druhou nejvýznamnější skupinou jsou KO (18,9 %). Relativně vysoký podíl na celkové produkci odpadu vykazují odpady ze zařízení na zpracování odpadů a odpady z ČOV (14,5 %). Významnými původci odpadů na území aglomerace jsou podniky lehkého průmyslu (činné hlavně v oblasti elektrotechniky a spojových zařízení) a zdravotnictví (nemocniční odpad). Nezanedbatelnými původci jsou i nadále chemický, strojírenský a potravinářský průmysl (MMP, 2021; VISOH, 2021).

C.3.10 Kulturní hodnoty

Situace v aglomeraci se dá odvodit z území jednotlivých ORP, na jejichž území se aglomerace nachází. Na území ORP nacházejících se v aglomeraci je lokalizováno celkem 1 529 kulturních památek. Dále jsou v území situovány:

Národní kulturní památky

- Muzeum v Hradci Králové
- Krematorium
- Larischova vila
- Winternitzovy automatické mlýny
- Pietní území Zámeček
- Zámek Pardubice
- Zámek Hrádek u Nechanic
- Kaple Zjevení Páně
- Obraz oltární “Klanění Tří králů”
- Třebechovický betlém
- Městské muzeum (Wenkeův obchodní dům)
- Kostel sv. Bartoloměje
- Zámek Slatiňany
- Hrad Kunětická hora

Památkové rezervace

- Hradec Králové
- Jaroměř
- Pardubice

Památkové zóny

- Hradec Králové – část
- Území bojiště u Hradce Králové

- Jaroměř
- Heřmanův Městec
- Chrudim
- Dašice
- Slatiňansko-Slavicko (NPÚ, 2021).

Na území aglomerace se dále vyskytují mnohá archeologická naleziště. Zejména na území Hradce Králové a v jeho okolí se vyskytuje ÚAN I (území s pozitivně prokázaným výskytem archeologických nálezů) a ve zbývající části aglomerace zejména ÚAN II (území, kde se pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů pohybuje v rozmezí 51 – 100 %) (ISAD NPÚ, 2021).

C.4 STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán podrobně v předcházejících kapitolách. Níže je uveden hlavní souhrn nejvýznamnějších problémů:

Klima a adaptace na změnu klimatu

- Postupný nárůst teplot, větší délka, četnost a intenzita teplotních extrémů;
- Zvyšující se riziko sucha;
- Dopady vyvolané uvedenými změnami – usychání lesních porostů, nedostatek vody, povodně, zhoršení kvality života v sídlech, omezení pro zimní cestovní ruch...;
- Nedostatečná pozornost věnovaná adaptačním opatřením na zmírnění projevů klimatické změny, včetně podceňování míry pravděpodobnosti jejich dopadů.

Ovzduší

- Na znečištění ovzduší se podílejí zejména malé stacionární (nevyjmenované) zdroje znečišťování ovzduší (domácí topeniště), průmysl, zemědělství a doprava v blízkosti komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou;
- Překročeny imisní limity pro ochranu lidského zdraví vyjádřené denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu, pro hodinovou koncentraci ozonu a pro benzo(a)pyren.

Hluk

- Hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací, zatížených intenzivní automobilovou dopravou, zejména v intravilánech měst a obcí a podél zatížených komunikací.

Voda

- Silně znečištěná voda (IV. třída jakosti) v části toku Bystřice;
- Kvalita vod ovlivněna zejména komunálním znečištěním, znečištěním ze zemědělství, případně průmyslovými provozy;
- Narušený vodní režim, snížená retenční schopnost krajiny;
- Existence odvodňovacích zařízení v území.

Půda a zemědělství

- Nízká stabilita krajiny vzhledem k zemědělskému charakteru kraje;

- Pokračující zábory zemědělské půdy, zejména v okolí větších sídel a při hlavních silničních trasách (např. v důsledku výstavby liniových staveb, průmyslových a skladovacích areálů, domů);
- Eroze, velké půdní bloky, degradace půdní struktury apod.

Lesy

- Nevhodná druhová skladba lesních porostů, převaha smrku;
- Poškození jehličnatých lesů působením klimatických faktorů (sucho, extrémní vítr) s následnou plošnou degradací porostů škůdci (kůrovec, václavka).

Příroda a krajina

- Střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry, včetně degradace krajinného rázu vlivem nových staveb;
- Narušování migrační prostupnosti krajiny vlivem nových dopravních staveb a rozšiřováním zástavby.

Horninové prostředí, staré ekologické zátěže

- Přítomnost starých ekologických zátěží s dosud nerealizovanými opatřeními k jejich eliminaci.

Odpadové hospodářství

- Nárůst množství celkové produkce odpadů včetně komunálních odpadů;
- Vysoký podíl skládkování komunálního odpadu.

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

V případě, že bude na základě zjišťovacího řízení rozhodnuto o dalším posuzování, bude konkrétnější hodnocení vlivů koncepce na jednotlivé složky životního prostředí provedeno v rámci Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP.

V takovém případě bude použit standardní postup stanovení referenčních cílů životního prostředí a porovnání jednotlivých cílů, respektive opatření v koncepci, s uvedenými referenčními cíli. Referenční cíle ochrany životního prostředí umožní posoudit, jak mohou jednotlivé cíle, respektive opatření Strategie, ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí a zda je budou ovlivňovat pozitivně, negativně nebo zda budou vůči plnění cílů neutrální. Současně budou řešeny potenciální střety se stávajícími limity v území.

Pokud ze zjišťovacího řízení vyplyne požadavek na zpracování vyhodnocení, bude toto probíhat paralelně s přípravou návrhové části koncepce, což umožní průběžně ovlivňovat výslednou podobu koncepce. V případě, že budou identifikovány potenciálně negativní vlivy koncepce, budou doporučována opatření pro minimalizaci negativních vlivů.

Níže jsou uvedeny hlavní složky a oblasti ŽP, na něž bude mít koncepce pravděpodobně největší vliv:

- Ochrana přírody a krajiny, včetně biologické rozmanitosti, půda a les
- Kvalita vody
- Kvalita ovzduší
- Klima a adaptace na změnu klimatu, včetně eliminace rizik dopadů klimatické změny
- Environmentální výchova a osvěta

Následující tabulka předběžně identifikuje možné vlivy uplatňování Strategie na životní prostředí a veřejné zdraví.

Tab. 1: Identifikace možných vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví

Problémový okruh ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Předběžná identifikace vlivů na životní prostředí v důsledku uplatňování Strategie
Ochrana přírody a krajiny, biologické rozmanitosti, půda a les	Střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry, včetně degradace krajinného rázu vlivem nových staveb. Narušování migrační prostupnosti krajiny vlivem nových dopravních staveb a rozšiřováním zástavby. Poškození jehličnatých lesů působením klimatických faktorů. Pokračující zábory zemědělské půdy, zejména v okolí větších sídel a při hlavních silničních trasách.	Potenciální střety v oblasti udržitelné dopravní infrastruktury (např. při výstavbě cyklostezek) s předměty ochrany chráněných území a přírodně cennými lokalitami (VKP, ÚSES). Předpokládaná rizika nízká, řešená v rámci územních plánů. Realizace opatření v oblasti silniční a železniční dopravy technické infrastruktury (silniční a železniční komunikace, přeložky, parkoviště, P+R, dopravní uzel Pardubice, výstavba trolejbusových tratí, dálkové rozvody tepla a plynu aj.) může přispět k zásahům do přírodně hodnotných lokalit nebo migračních koridorů, respektive ÚSES. Zároveň lze předpokládat zábory ZPF, případně LPF. Toto je řešeno na úrovni ZÚR obou krajů a v rámci územních plánů obcí, kdy

Problémový okruh ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Předběžná identifikace vlivů na životní prostředí v důsledku uplatňování Strategie
		<p>probíhá posuzování vlivů na životní prostředí. Lze financovat jen projekty, které jsou v dostatečné fázi přípravy, nelze tedy předpokládat žádné zcela nové projekty v oblasti dopravy.</p> <p>Současně lze u některých opatření předpokládat také pozitivní vlivy na přírodní hodnoty v území. Patří mezi např. adaptační opatření směřující ke zlepšování stavu krajiny, krajinné a sídelní zeleně nebo zlepšování kvality vod ve vodních tocích, které je prostředím pro výskyt řady druhů rostlin a živočichů.</p> <p><i>Lze předpokládat jak pozitivní, tak i negativní vlivy Strategie na přírodní hodnoty v území a mírně negativní dopady z hlediska záborů půdního fondu.</i></p>
Kvalita vody	Kvalita vod ovlivněna zejména komunálním znečištěním, znečištěním ze zemědělství, případně průmyslovými provozami.	<p>Předpokládá se zvýšení retence vod v krajině a v intravilánu a také zlepšení kvality vod z důvodu lepšího čištění odpadních vod díky dostavbě kanalizací.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy na kvalitu vod.</i></p>
Adaptace na dopady klimatické změny	Dopady klimatické změny v území (postupný nárůst teplot, teplotní extrém, riziko sucha, povodně, zhoršení kvality života v sídlech...)	<p>Strategie bude zaměřena na revitalizaci veřejných prostranství, rozvoj modrozelené infrastruktury, retenci vod, snižování energetické náročnosti budov apod.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření na rizika vyplývající ze změny klimatu.</i></p>
Odpadové hospodářství	Nárůst množství celkové produkce odpadů včetně komunálních odpadů. Vysoký podíl skládkování komunálního odpadu.	<p>Strategie se zabývá rozvojem odpadového hospodářství s cílem omezit množství odpadů ukládaného na skládky. Podporováno bude např. budování sběrných a separačních dvorů, dotřídňovací linky, kompostárny a dalších zařízení.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření na prevenci vzniku odpadů, jejich lepší recyklaci a omezení množství odpadů ukládaného na skládky.</i></p>
Ochrana ovzduší	Na znečištění ovzduší se podílejí zejména malé stacionární zdroje znečišťování ovzduší, průmysl, zemědělství a doprava v blízkosti komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou. Překročeny imisní limity pro ochranu lidského zdraví pro benzo(a)pyren. Vysoká spotřeba energie vede k vyšší produkci emisí skleníkových plynů.	<p>Realizace aktivit v oblasti dopravy (např. parkoviště, P+R, dopravní uzel Pardubice, využití rozvojového potenciálu letiště Hradec Králové, aj.) může představovat navýšení emisí látek znečišťujících ovzduší a skleníkových plynů, hlukové zatížení generované dopravou, vlivy na zdraví obyvatel apod. Předpokládaná rizika jsou nízká, řešená v rámci ZÚR a územních plánů.</p> <p>Potenciální pozitivní vlivy lze očekávat u podpory např. ekologické veřejné dopravy (trolejbusové tratě, bezemisní a nízkoemisní vozidla apod.) a cyklo dopravy díky podpoře</p>

*Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace
– Oznámení koncepce*

Problémový okruh ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Specifické problémy ŽP relevantní vzhledem ke Strategii	Předběžná identifikace vlivů na životní prostředí v důsledku uplatňování Strategie
		<p>udržitelných forem dopravy, což povede ke zlepšení kvality ovzduší, snížení hlukového zatížení, podpoře zdraví a bezpečnosti obyvatel.</p> <p>V oblasti energetiky lze předpokládat pozitivní vlivy zejména díky snižování energetické náročnosti budov, podpory přechodu k ekologičtějším palivům apod.</p> <p><i>Lze předpokládat pozitivní vlivy navrhovaných opatření v důsledku podpory opatření zlepšující stav ovzduší. Negativní vlivy lze předpokládat u opatření v oblasti dopravy.</i></p>

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

E.1 VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHOJÍCÍCH HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

Území Hradecko-pardubické aglomerace se nachází na území Pardubického a Královéhradeckého kraje. Aglomerace nesousedí s žádným sousedním státem, nejbližše se nachází Polsko, které je od nejbližší hranice aglomerace vzdáleno cca 20 km.

Zaměření a rozsah Koncepce a její působnost pro území Hradecko-pardubické aglomerace nepředpokládá žádné vlivy, které by přesahovaly hranice České republiky.

E.2 MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE

Předkládané oznámení samostatné mapové podklady a jiné podobné dokumentace neobsahuje. Dílčí mapové výstupy jsou součástí samotného Oznámení koncepce. Seznam hlavních podkladových materiálů, které byly použity pro zpracování tohoto Oznámení, je uveden v kapitole „Seznam použitých podkladů“.

E.3 DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Všechny informace o případných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví, které byly známy v době zpracování Oznámení, byly uvedeny v předcházejících kapitolách. Je možno je podrobněji řešit v rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.

E.4 STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE § 45I ODS. 1, ZÁKONA Č. 114/1992 SB., O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY

Informace o zpracování Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace s její stručnou charakteristikou byla zaslána dotčeným orgánům ochrany přírody s žádostí o stanovisko k potenciálním vlivům Koncepce na území soustavy NATURA 2000 (stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Z přijatých stanovisek plyne, že lze **vyložit významný vliv** na území soustavy NATURA 2000.

Kompletní stanoviska orgánů ochrany přírody jsou přiložena. Jedná se o tyto:

Stručné obsahové znění doručených stanovisek OOP k vlivu koncepce na EVL a PO, dle zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	
Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor ŽP a zemědělství, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové	Nemůže mít významný vliv
Krajský úřad Pardubického kraje, odbor ŽP a zemědělství, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice	Nemůže mít významný vliv
MŽP ČR – Odbor výkonu státní správy VI, Hradec Králové – Resslova 1229/2A, Hradec Králové, 500 02	Nebude mít významný vliv
AOPK ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy – Jiráskova 1665, 530 02 Pardubice	Nebude mít významný vliv

Pozn.: V průběhu přípravy Oznámení a jeho konzultací s MŽP byla z koncepce vypuštěna typová aktivita Plavební stupeň Přelouč. MŽP již předtím uplatnilo požadavek na vznesení dotazu na orgány ochrany přírody, zda-li chtějí přehodnotit svá stanoviska ke koncepci, jestli lze stále vyloučit významný vliv na EVL nebo PO s ohledem na dopracování Návrhové části koncepce, v níž byl původně Plavební stupeň Přelouč II obsažen. KÚ Královéhradeckého kraje, MŽP – OVSS VI a AOP ČR, RP Východní Čechy potvrdily platnost svých stanovisek. Krajský úřad Pardubického kraje, odbor ŽP a zemědělství, avizoval, že bude vydáno nové stanovisko na základě nové žádosti. To stanovisko bylo zasláno dne 30.6.2021 a vylučuje významný vliv – je doplněno do tabulky výše.

Datum zpracování oznámení koncepce: 21. 7. 2021

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob(y), která(é) se podílela(y) na zpracování oznámení koncepce:

Předkladatel koncepce:

Statutární město Pardubice
Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice
IČ 00274046
Zastoupené: Ing. Miroslav Čada
Vedoucí odboru rozvoje a strategie
Email: Miroslav.Cada@mmp.cz
Telefon: +420 466 859479

Zpracovatel oznámení a pověřená osoba jednat ve věci Oznámení koncepce:

EKOTOXA s.r.o., zastoupení Ing. Michalem Broklem
Fišova 7, 602 00 Brno – Černá Pole
Kontaktní osoba jednat ve věcech technických:
Mgr. Zdeněk Frélich – autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
Tel.: +420 559 900 025, Email: zdenek.frelích@ekotoxa.cz
Ve spolupráci s RADDIT consulting s.r.o.

Složení týmu (abecedně)

Martina Blahová
Mgr. Zdeněk Frélich
Mgr. Zuzana Karkoszková
RNDr. Radim Míšaček
Ing. Štěpán Vizina
Mgr. Renata Vojtkovská

Podpis pověřené osoby ve věci Oznámení koncepce:

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

- CENIA (2020): Zpráva o životním prostředí v Královéhradeckém kraji 2019. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2021/04/KRALOVEHRADECKY_2019.pdf>.
- CENIA (2020b): Zpráva o životním prostředí v Pardubickém kraji 2019. Dostupné na <https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2021/04/KRALOVEHRADECKY_2019.pdf>.
- CIRI (2019): Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027. Dostupné na <<https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/rozvoj-2014-2020/strategie-rozvoje-kraje-2014--2020-70319/>>.
- EKOTOXA (2015): Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR
- MMP (2020): Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace 2014-2020 (verze 4.4).
- MMP (2021): Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace 2021-2027 (návrh).
- MŽP (2015): Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Dostupné na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf)
- PK, GaREP (2021): Strategie rozvoje Pardubického kraje 2021–2027. Dostupné na <https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategie_rozvoje_pk_2021-2027_k_publicaci.pdf>.
- Quitt (1971): Klimatické oblasti Československa.
- Silvarium (2019): Vychází kniha o uplatnění břízy a osiky při obnově lesa po kalamitách. Dostupné na <<http://www.silvarium.cz/lesnictvi/vychazi-kniha-o-uplatneni-brizy-pri-obnove-lesa-po-kalamitach>>.
- SR KK (2014): Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020. Profil Královéhradeckého kraje. Dostupné na <https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/rozvoj-2014-2020/Priloha-1_Profil-kraje.pdf>.
- VÚLHM, v. v. i. (2018): Škodliví činitelé v lesích Česka 2017/2018 In: Zpravodaj ochrany lesa. Svazek 21/2018. Dostupné na http://www.vulhm.cz/sites/File/vydavatelska_cinnost/zpravodaj_ochrany_lesa/ZOL_21-2018.pdf
- <http://www.ochranaprirody.cz/> (AOPK ČR, 2021)
- <http://portal.chmi.cz/> (ČHMÚ, 2021)
- <https://www.czso.cz/> (ČSÚ, 2021)
- <http://isad.npu.cz> (ISAD NPÚ, 2020)
- <https://www.kr-kralovehradecky.cz/> (KHK, 2021)
- <https://www.pardubickykraj.cz/> (PK, 2021)
- <http://webgis.nature.cz/mapomat/> (MapoMat, 2021)
- <https://www.mzp.cz/> (MŽP, 2021)
- <https://www.pamatkovykatalog.cz/> (NPÚ, 2021)
- <https://www.sekm.cz/portal/> (SEKM3, 2021)
- <https://drusop.nature.cz/portal/> (ÚSOP, 2021)
- <https://isoh.mzp.cz/visoh> (VISOH, 2021)

PŘÍLOHY: STANOVISKA PODLE § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, 100 10 Praha 10
pracoviště: Resslova 1229/2a
500 02 Hradec Králové
tel.: +420 267 123 607
Mgr. Milena Prokopová
milena.prokopova@mzp.cz
www.mzp.cz

V Hradci Králové dne 30. března 2021
Č. j.: MZP/2021/550/389
Sp. zn.: ZN/MZP/2021/550/53

Odbor výkonu státní správy VI
Resslova 1229/2a
500 02 Hradec Králové

EKOTOXA s. r. o.
Fišova 403/7
602 00 Brno, Černá Pole
(DS)

Stanovisko podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. ke koncepci „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VI Hradec Králové (dále jen „ministerstvo“), obdrželo dne 19. 3. 2021 žádost společnosti EKOTOXA s. r. o., Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole, o vydání stanoviska dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ke koncepci „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“ (dále jen „koncepce“).

Předmětem stanoviska podle § 45i zákona je posouzení, zda navrhovaná koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Ministerstvo po posouzení konstatuje, že pokud se týká pozemků v jeho působnosti, tedy těch, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy (ve smyslu zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky), na území Královéhradeckého a Pardubického kraje, nebude mít předložená koncepce samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Odůvodnění:

Předkládaná koncepce je strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací vzájemně provázaných (integrovaných) projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací ať již národních či evropských. Prostřednictvím koncepce bude možné využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027.

Č. j. MZP/2021/550/389

Dotčeným územím je území Hradecko-pardubické aglomerace, které zasahuje do krajů Královéhradeckého a Pardubického. Na území těchto krajů jsou vymezeny jak evropsky významné lokality, tak ptačí oblasti.

Po zvážení charakteru koncepce, jejích možných dopadů a zejména dalších okolností dospělo ministerstvo k názoru uvedenému ve výroku tohoto stanoviska. Z hlediska pozemků v působnosti ministerstva (tedy pozemků, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy na území Královéhradeckého a Pardubického kraje), lze významný vliv koncepce ve smyslu § 45i odst. 1 zákona vyloučit. Důvodem je zejména skutečnost, že jednotlivá opatření a cíle předkládané rámcové koncepce nesměřují na tyto pozemky, a dále, že tyto pozemky také významně nezasahují na potenciálně dotčená území evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí.

RNDr. Taťána Trojanová
zástupkyně ředitele odboru výkonu
státní správy VI
podepsáno elektronicky

33853/2021/KHK

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VÁŠ DOPIS ZN.:
ZE DNE:
NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK-11547IZP/2021

EKOTOXA s.r.o.
Fišova 7
602 00 BRNO

VYŘIZUJE: Ing. Aleš Novák
ODBOR | ODDĚLENÍ: odbor životního prostředí a zemědělství | oddělení ochrany přírody a krajiny
LINKA | MOBIL: 418 | 725 560 755
E-MAIL: anovak@kr-kralovehradecky.cz

DATUM: 26.03.2021

Počet listů: 2
Počet příloh: 0/listů: 0
Počet svazků: 0
Sp. znak, sk. režim: 246.5, A5

Koncepce „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“ - stanovisko orgánu ochrany přírody ve smyslu § 45i zákona číslo 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon)

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále také krajský úřad), obdržel dne 22. 03. 2021 žádost společnosti EKOTOXA s.r.o., Fišova 7, 602 00 Brno – Černá Pole, o stanovisko ke koncepci „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“ ve smyslu § 45i odst. 1 zákona, tj. v daném případě o stanovisko, zda cit. strategický dokument může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+ (dále také jako koncepce) je strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací vzájemně provázaných (integrovaných) projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací ať již národních či evropských. Prostřednictvím koncepce bude možné využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027.

Krajský úřad po vyhodnocení obsahu koncepce konstatuje, že „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“ nemůže mít sama o sobě významný vliv na biotopy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zvláště chráněná území, územní systém ekologické stability regionální úrovně.

Krajský úřad dále, jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 77a odst. 4 písm. n) zákona, vydává v souladu s ust. § 45i odst. 1 toto stanovisko:

Část koncepce „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“ v kompetenci krajského úřadu Královéhradeckého kraje, nemůže mít významný vliv na evropsky významné lokality (uvedené v nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit) nebo vyhlášené ptačí oblasti ve smyslu zákona.

Výše uvedený závěr orgánu ochrany přírody vychází z úvahy, že samotné zpracování

koncepčního materiálu implementuje využití nejnúžnějších nástrojů zaměřených na specifické cíle, a to:

- 1. Udržitelná aglomerace
 - o 1.1 Doprava
 - o 1.2 Životní prostředí a veřejná prostranství
 - o 1.3 Sociální oblast a zdraví
- 2. Chytrá a kreativní aglomerace
 - o 2.1 Podnikání, VaVal a digitalizace
 - o 2.2 Vzdělávání
 - o 2.3 Cestovní ruch, památky a kultura.

Tento materiál jako plně teoretický podkladový materiál, který nedefinuje územní lokalizaci opatření či konkrétní projekty investičního charakteru, a nemá potenciál způsobit přímé, nepřímé či sekundární vlivy na jejich celistvost a příznivý stav předmětů ochrany. Je však nutné samostatně posuzovat podřazené koncepční materiály a každý záměr z této koncepce vycházející nebo na jejím základě realizovaný.

Případné další informace lze získat na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové, a to zejména v úřední dny, tj. pondělí a středa od 8.00 do 17.00 hodin nebo žádat bližší informace na telefonním čísle 725 560 755 – Ing. Aleš Novák.

„otisk razítka“

z p. Ing. Aleš Novák
odborný referent na úseku
ochrany přírody a krajiny

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

REGIONÁLNÍ PRACOVISŤE
VÝCHODNÍ ČECHY

ODDĚLENÍ
SPRÁVA CHKO ŽELEZNÉ HORY
Náměstí 317
538 25 Hlásný
tel.: +420 465 328 500
fax: +420 465 328 515
ID OS: 194899
e-mail: zsh@nature.cz
www.nature.cz

EKOTOXA s.r.o.
Flšova 403/7
602 00 Brno

NAŠE ZNAČKA: 1330/VCOZT

VYŘIZUJE: Mgr. Pavla

V NABAVKÁCH DNE: 12. 3. 2021

Agentura ochrany přírody ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), po posouzení koncepce „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“, oznamovatele záměru EKOTOXA s.r.o., Flšova 403/7, 602 00 Brno, IČ 64608531, předloženého k posouzení na Agenturu dne 19. 3. 2021 (dále jen předkladatel), vydává v souladu s ust. § 45i odst. 1 zákona toto:

STANOVISKO

uvedený záměr nemůže mít významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptáčích oblastí, ve kterých je Agentura příslušným orgánem ochrany přírody.

Toto stanovisko se vztahuje na území CHKO Železné hory.

ODŮVODNĚNÍ

Agentura obdržela dne 19. 3. 2021 žádost o vydání stanoviska dle § 45i zákona, zda uvedená koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptáčích oblastí.

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+ je střednědobý koncepční dokument k podpoře regionálního rozvoje, který specifikuje strategické cíle, opatření a rozvojové aktivity, jejichž realizace je na území řešené aglomerace žádoucí. Koncepce je z hlediska posouzení dle § 45i zákona nedostatečně konkrétní, aby jí bylo možno považovat za podklad pro hmotné změny, které by reálně ovlivnily území či druhy, které jsou předmětem ochrany území soustavy Natura 2000. Koncepce tedy přímo nenavrhuje reálné činnosti, které by mohly významně ovlivnit předměty ochrany soustavy Natura 2000 ani její celistvost. Z předběžného orientačního hodnocení vyplývá, že u některých specifických čtů a předpokládaných opatření nelze předpokládat žádné negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000.

Případné sítěty (např. v případě cykloprovozu, silniční dopravy nebo u opatření v krajině) jsou minimální, s nízkým rizikem pro lokality soustavy Natura 2000 a efektivně řešitelné přímým vhodnou lokalizací konkrétních projektů. Navazující projekty s územním průmětem musí být v souladu s územním plánem, kdy již při vymezování návrhových ploch jsou vlivy na soustavu Natura 2000 minimalizovány.

Konkrétní záměry realizované na základě předložené strategie bude možné posoudit v budoucnu samostatně dle § 45i zákona.

*Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace
– Oznámení koncepce*

Upozornění:

Platnost tohoto stanoviska je dva roky od data vydání. Toto stanovisko není rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Výše uvedené stanovisko dle ust. § 45h a § 45i zákona nenahrazuje souhlas k některým činnostem ve zvláště chráněných územích ve smyslu ust. § 44 zákona (t.j. k umístění, povolení, či změně v užívání stavby, povolení k nakládání s vodami a povolení k některým dalším činnostem) a posouzení z hlediska dopadu záměru na krajinný ráz ve smyslu ust. § 12 zákona, ani výjimku z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona.

(podepsáno elektronicky)

Mgr. Vlastimil Peřina, v. r.
VEDOUČÍ SPRÁVY
CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Naše značka: 52875/2021/OŽPZ/Pe
Vyřizuje: M. Pešata
Telefon: 466 026 480
Email: michal.pesata@pardubickykraj.cz

EKOTOXA s. r. o. (DS)

V Pardubicích 28. 6. 2021

Koncepce: „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“ stanovisko

Krajskému úřadu Pardubického kraje (dále též Krajský úřad) byla doručena žádost o vydání stanoviska dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), ke koncepci „Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+“.

V předmětné věci vydává Krajský úřad Pardubického kraje jako orgán příslušný dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. n) zákona toto stanovisko dle § 45i zákona:

Předložený záměr nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv na předměty ochrany ani celistvost žádné evropsky významné lokality ani žádné ptačí oblasti.

Odůvodnění:

Podklady pro vydání stanoviska jsou:

Žádost včetně návrhu strategické části koncepce z května 2021.

Nařízení vlády - národní seznam evropsky významných lokalit, v platném znění, včetně karet lokalit.

Souhry doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti, v platném znění.

Nařízení vlády, kterými byly vyhlášeny ptačí oblasti v aktuálním rozsahu.

Aktuální vrstva mapování biotopů od Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Náhled do nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR ke dni vydání tohoto stanoviska.

Náhled do informačního systému EIA/SEA ke dni vydání tohoto stanoviska.

Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace pro období 2021+ (dále také jako koncepce) je strategický dokument, který analyzuje vymezené území, popisuje jeho konkrétní problémy a potřeby a s přihlédnutím na ně stanovuje cíle a opatření, které budou naplněny realizací vzájemně provázaných (integrováných) projektů, které mohou být v budoucnu spolufinancovány ze strany poskytovatelů dotací ať již národních či evropských. Prostřednictvím koncepce bude možné využít financování intervencí z vybraných specifických cílů operačních programů pro programové období 2021–2027.

V rámci cíleného zaměření návrhové části na zjištěné problémy, které byly identifikovány během analytické části zpracování strategie, byly pro Hradecko-pardubickou aglomeraci definovány dva klíčové strategické cíle – „udržitelná“ a „chytrá a kreativní“ aglomerace. Pojmenování strategických cílů pomáhá lépe konkretizovat vhodné specifické cíle a opatření nutná k jejich naplnění. Šest specifických cílů je formulováno s ohledem na identifikované problémy a k jejich naplnění slouží konkretizovaná opatření a podopatření.

Strategický cíl 1 „Udržitelná aglomerace“ je zaměřen na zajištění podmínek pro rozvoj aglomerace s důrazem na její udržitelnost. Cílem v této oblasti je zdravé životní prostředí, které vytváří vhodné podmínky pro rozvoj socioekonomických aktivit bez negativních vlivů lidské činnosti a dopravy na kvalitu života všech obyvatel území. Udržitelný růst aglomerace není možné zajistit bez podpory zdravého životního prostředí, jež do určité míry determinuje další aktivity v území, které navíc musí pružně reagovat na projevy probíhající klimatické změny. Vysoká koncentrace obyvatel a ekonomických aktivit v aglomeraci determinuje zvýšené nároky území na dopravu, produkci a likvidaci odpadů, zásobování energiemi a pitnou vodou včetně čištění odpadních vod.

Strategický cíl 2 „Chytrá a kreativní aglomerace“ je zaměřen na rozvoj klíčových oblastí z pohledu růstu konkurenceschopnosti území aglomerace. Pro růst konkurenceschopnosti je nutné zajistit rozvoj podnikatelského prostředí a znakovního trojúhelníku aglomerace (vzdělávání, výzkum a inovace). Cílem je zajištění a zkvalitňování nástrojů podpory pro rozvoj především inovativního podnikání s důrazem na malé a střední podniky ve všech fázích jejich existence, od inkubace nových podniků, přes rozvoj začínajících podniků po podporu zaběhnutých podniků.

Vzhledem k tomu, že se jedná o tzv. obecnou koncepci – tzn., že má velmi nízkou úroveň podrobnosti (podrobná řešení nejsou jejím cílem, bude stanovovat pouze rámec pro realizaci stanovených cílů) a pravděpodobně nebude navrhovat realizaci (či závazek realizace) konkrétních záměrů (tedy záměrů s konkrétními parametry, umístěním, charakteristikou apod.), je dle názoru Krajského úřadu možné důvodně předpokládat, že samotná předložená koncepce nebude mít významný negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000 ani na jejich celistvost.

Upozorňujeme, že na základě této koncepce mohou být (a velmi pravděpodobně budou) realizovány nové návrhy záměrů (např. modernizace železničních tratí, rozvoj Dopravního uzlu Pardubice, vybudování přepravních terminálů a zařízení kombinujících železniční, kamionovou, leteckou a vodní dopravu apod. – tyto záměry jsou v koncepci obecně zmíněny, avšak nemají žádné konkrétní parametry a není jisté, zda budou na základě této strategie realizovány), které mohou samy o sobě (v závislosti na způsobu realizace konkrétního záměru či na jeho umístění) mít samostatně či ve spojení s jinými významný vliv na lokality soustavy Natura 2000; je tedy nutné při jejich plánování (nejlépe již ve fázi příprav) postupovat v souladu se zněním § 45h a § 45i zákona.

Toto stanovisko je platné výhradně pro rozsah návrhu koncepce, který byl předmětem tohoto stanoviska; jakékoliv zásadní doplnění je v takovém případě nutné vnímat jako změnu návrhu koncepce a je nutné je opětovně ke stanovisku dle § 45i odst. 1 zákona předložit příslušným orgánům ochrany přírody.

Krajský úřad nemá v současné době žádné informace (ze své činnosti, nebo z dalších dostupných zdrojů – např. územní plány, informační systémy EIA/SEA apod.) o přípravě či realizaci takových záměrů či koncepcí, které by (dle své charakteristiky či svým provedením či provozem) mohly mít ve spojení s předmětnou koncepcí významný negativní vliv na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí.

*Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace
– Oznámení koncepce*

Toto stanovisko nenahrazuje stanoviska, vyjádření či rozhodnutí, vydávaná podle ustanovení jiných paragrafů zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nebo jiných zákonů.

otisk úředního razítka

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru
v zastoupení RNDr. Vladimír Vrána

